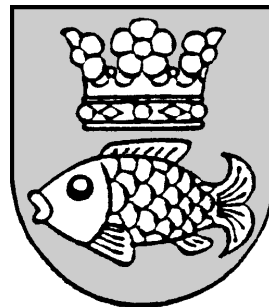

Kálnické ozveny

Zdarma pre občanov Kálnice

Ročník XII.

číslo 1 - apríl 2008

Kálnickí poľovníci bilancovali

Kálnickí poľovníci, členovia Poľovníckeho združenia Kálnica, uskutočnili v súlade so zväzovými stanovami dňa 23. februára 2008 výročnú členskú schôdzu poľovníckeho združenia, na ktorej za prítomnosti hostí, medzi ktorými nechýbal ani starosta obce Ing. Miroslav Borcovan a bývalí, starší členovia, zhodnotili výsledky svojej práce za rok 2007.

Napriek viacerým nepriaznivým okolnostiam, ktoré ovplyvňujú počty a kvalitu poľovnej zveri v našom chotári, sa veru mali aj čím pochváliť. Veď činnosť členov združenia sa zameriavala na viaceré oblasti, ako je oblasť kultúry, starostlivosť o movitý a nemovitý majetok združenia, starostlivosť o krmné zariadenia pre zver v poľovnom revíri, povinnosť dopestovať dostatočné množstvá jednotlivých druhov krmív pre zver na obdobie núdze, ako i odlovenie povolených počtov jednotlivých druhov zveri. Táto činnosť predstavovala 73 druhov prác, pri ktorých 26 členov poľovníckeho združenia v roku 2007 odpracovalo 2000 brigádnických hodín.

Hoci členovia poľovníckeho združenia v roku 2007 neulovili ani jedného srnca, podarilo sa im uloviť troch jeleňov, dvoch diviakov a jedného muflóna.

Za povšimnutie stojí skutočnosť, že po viacerých neúrodných rokoch dve z trofej tejto zveri dosiahli vysokú kvalitu. Podľa medzinárodne platného bodovania metódou C.I.C. jedna jelenia trofej, ktorú ulovil hosť poľovníckeho združenia, dosiahla body pre udelenie bronzovej medajle a trofej muflóna, ktorého ulovil Ján Krchnavý, č. d. 306, dosiahla bodovú hodnotu pre udelenie zlatej medajle. Táto trofej svojou kvalitou predstihla všetky doteraz známe muflónie trofeje ulovené v Kálnici. Kálnickí poľovníci sa taktiež pochválili aj vyznamenaniami, ktoré dostali ich členovia za dlhoročnú poctivú prácu vo zväze, ako aj pri ochrane a starostlivosti o poľovnú zver. Dvaja členovia dostali vyznamenanie za zásluhy o rozvoj slovenského poľovníctva, ktoré udeľuje ústredie Slovenského poľovníckeho zväzu v Bratislave. Ing. Florián Zámečník bol pri príležitosti životného jubilea vyznamenaný bronzovou medailou a Ján Krchnavý, č. d. 32, pri príležitosti osemdesiatych narodenín najvyšším zväzovým vyznamenaním, medailou svätého Huberta. Pán Ján Krchnavý si toto vyznamenanie prevzal dňa 1. septembra 2007 pri príležitosti Svätohubertských dní vo Svätom Antone pri Banskej Štiavnici z rúk ministra pôdohospodárstva SR Ing. Miroslava Jureňa a prezidenta Slovenského poľovníckeho zväzu Ing. Mariána Lipku.

Bilancia výsledkov činnosti poľovníckeho združenia za rok 2007 je pre našich poľovníkov povzbudením pokračovať v starostlivosti o našu zver a ostatné zverené hodnoty v rovnakej kvalite aj v nastávajúcom roku 2008.

Vladimír Vířaz

Na snímke: Ján Krchnavý preberá vyznamenanie z rúk min. pôdohospodárstva Ing. Miroslava Jureňa a prezidenta SPZ Ing. Mariána Lipku.

Výstava poľovníckych trofejí

Regionálna organizácia Slovenského poľovníckeho zväzu so sídlom v Trenčíne usporiadala v kultúrnom dome v Kálnici 26. až 28. marca 2008 chovateľskú prehliadku poľovníckych trofejí ulovených v sezóne 2007 a následne 29. a 30. marca 2008 výstavu trofejí pre verejnosť.

V Kálnici bolo hodnotených a následne vystavených 495 trofejí, z toho bolo ohodnotených 43 trofejí medailou – 5 zlatou, 11 striebornou a 27 bronzovou. Najhodnotnejšou trofejou (rekord trenčianskeho regiónu) bolo parožie jeleňa uloveného v Neporadzi, ktorý dosiahol 221,29 bodov, jeho hmotnosť trofeje dosiahla 10,5 kg. Medzi muflónmi kraľovala zlatá trofej poľovníckeho hospodára PZ Kálnica Jána Krchnavého s 219,05 bodmi (9 ročný muflón).

Výstavu si prišlo prezrieť rekordné množstvo návštevníkov nielen z trenčianskeho regiónu, ale aj okolitých okresov.

Pondelok 31. marca bol vyčlenený prednáškam pre žiakov škôl z Kálnice, Kočoviec a Beckova. Tieto školy sa zapojili do výtvarenej súťaže, ktorú vyhlásil predseda RgO. Z vytváraných prác boli ako najkrajšie ocenené kresby Emy Šagátovej, Lukáša Filipa, Michalky Bôžikovej, Sabínky Bartekovej a Vierky Herákovéj.

Všetci organizátori a návštevníci sa zhodli v názore, že kálnická výstava bola zorganizovaná na vynikajúcej úrovni.

Mgr. Ján Kucharovič, predseda osvetovej komisie RgO SPZ Trenčín

Budeme mať v Kálnici Park J. M. Hurbana?

Dňa 27. 2. 2008 o 17.00 hod. sa v miestnom parku uskutočnilo pracovné stretnutie poslancov OcZ, starostu, hlavnej kontrolórky, Tibora Urbana a Ing. Dušana Bednárika, aby rozhodli o postupnosti krokov pri jeho rekonštrukcii. Po zvážení všetkých možností bol doporučený nasledovný postup.

- Ing. Dušan Bednárik vypracuje len jednoduchý náčrt s rozpočtovými nákladmi, pre potrebu povolenia drobnej stavby úpravy parku s cieľom získať i finančnú dotáciu.

- Práce budú vykonané v réžii obce s vlastnými pracovníkmi, prípadne jednorazovými objednávkami pre potreby mechanizačných prác a ďalších odborných prác pri kladení dlažby chodníka a tvorbe parkovacieho priestoru zo zatrávňovacích tváric.

foto M. Markoch

M. Valovič a T. Urban už vysadili 250 sadeníc hrabu

- Za návrh vhodnej zelene a jej výsadbu bude zodpovedný Tibor Urban.

- Prepojovací chodník cez park od školy ku cintorínu treba vyložiť zo zámkovej dlažby, resp. z betónových tváric s obrubníkmi.

- Východ z parku smerom na hlavnú cestu zabezpečiť zábradlím proti priamemu vybehnutiu detí na cestu.

- Živý plot pri ceste od cintorína zrušiť a zeminu vybrať pre podkladovú vrstvu parkoviska.

- Parkovisko pri cintoríne rozšíriť tak, aby vzniklo čo možno najviac parkovacích miest kolmo na miestnu komunikáciu – kde sa už nebude dať parkovať kolmo, parkovať v smere cesty.

- Plocha parkoviska bude spevnená zatrávňovacími tváricami.

- Parkovisko vytyčíť od betónového stĺpa trafostanice smerom na okraj plota z bielej tehly pri rodinnom dome. Tu vznikne potreba oporného betónového múra, aby nebol tlak plochy parkoviska na tehlový plot.

- Plochu pod parkoviskom spevníť z miestne dostupného tvrdého materiálu /lomový kameň, búračka základov a pod./, šikmo navŕšiť smerom od parku tak, aby sa po zavezení zeminou dala šikmina svahu vysadiť popínavou zeleňou.

- Po konečnej úprave od parkoviska vysadiť živý plot z hrabových sadeníc.

- Živý plot od hlavnej cesty zatiaľ ponechať z orgovánou.

- Vo vzdialenosti cca 50cm od pôvodného plota vysadiť nový rad zo sadeníc hrabu v kombinácii s inou vŕdzyzelenou drevinou.

- Až po vyrastení hrabového plota odstrániť pletivo i stĺpiky a hlboko zmladiť jestvujúci orgovánový plot.

- V časti od rodinného domu po prepojovací chodník končiaci schodíkmi na parkovisko, vytvoríť kvetinovú zónu zo vŕdzyzelených okrasných kríkov a kvitnúcich kvetín.

- Plochu parku zatrávniť bez ďalších chodníkov s tým, že súčasné poškodené lavičky budú odstránené a nahradené novými v počte min. 5 ks, s vlastnosťou „ťažko odcudziteľné“ / ťažké/.

- V časti od križovatky odstrániť súčasný živý i oceľový plot a tento presunúť medzi betónové stĺpy elektrického vedenia a trafostanice z rovnakých drevín ako ostatný živý plot.

- Dobetónovať rozširujúcu časť križovatky a vybudovať chodník pre chodcov povedľa trafostanice z rovnakého materiálu ako bude chodník cez park.

- Betónovú skruž, v ktorej sú uložené hlavné rozvodné ventily, po úprave preložiť mimo cestu a pri tejto úprave osadiť i nový protipožiarny hydrant.

- Po definitívnom ukončení všetkých prác pomenovať „Park J. M. Hurbana“.

Uvedené body poslúžia ako východiskový materiál pre projektanta, pri spracovávaní náčrtu rekonštrukcie parku a úpravy parkoviska pred cintorínom.

Dušan Filip

Obecné zastupiteľstvo informuje

Obecné zastupiteľstvo sa v predchádzajúcich troch mesiacoch zišlo celkom na 3 riadnych zasadnutiach a jednom pracovnom stretnutí poslancov v miestnom parku, pri rozhodovaní o postupnosti krokov pri jeho rekonštrukcii. V tomto období sa vzdal poslanectva Igor Kliešek a sľub poslanca obecného zastupiteľstva zložil zvolený náhradník Jozef Petráš.

Za toto obdobie obecné zastupiteľstvo prijalo celkom 25 uznesení.

Obecné zastupiteľstvo

Schválilo:

- Výstavbu nájomných bytov ako novostavbu bytového domu 8 b.j.

- VZN č.1/2008 o miestnych daniach a poplatkoch za likvidáciu komunálneho odpadu.

- Odmenu p.starostovi za II. polrok 2007, odmenu pre redaktorku Kálnických ozvien a pre tvorcov internetovej stránky obce.

- Zásadné zamietavé stanovisko Obce Kálnica k prieskumu a zámeru ťažby uránovej rudy.

- Zaradiť do majetku obce i hodnotu pozemkov vo vlastníctve obce.

- Plán kontrolnej činnosti na prvý polrok 2008.

- Plán práce obecného zastupiteľstva na rok 2008.

- Stavebné priority obce na rok 2008.

- Rozpočet obce na rok 2008 a následné roky 2009 a 2010.

- Zmluvu o prenájme kuchyne a časti KD.

- Dodatok č. 2 k zmluve o úväzku sociálnej pracovníčky pre obec zo 4 hod. na 2 hod. denne.

- Zmluvu o dielo s firmou Premier Consulting s.r.o.

Súhlasilo:

- s odplatným prevodom zostávajúcich plynárenských rozvodov

- s nevyhnutnými podmienkami výstavby 8 b.j.

- so zriadením pracovnej zdravotnej služby a s následným uzavretím zmluvy s f. MEDCARE, s.r.o. Nové Mesto n/V

- s prenájomom kuchyne a vyšpecifikovaných priestorov KD

- s prenájomom bývalého klubu mládeže na účely zriadenia rkt. modlitebnice

- s pokračovaním v Občan-

skom združení Refugium Trenčín a s úhradou členského poplatku

Uložilo:

- Inventárnym komisiám: v zmysle smernice starostu dokončiť inventarizáciu.

- Komisií pre kultúru, mládež a šport:

- Vypracovať zoznam všetkých akcií plánovaných uskutočniť v KD počas roka 2008.

Stavebnej komisii:

- Riešiť obnovu a rekonštrukciu KD, revitalizáciu miestneho parku, pripraviť možnosti výstavby penziónu pre starších, s dopracovaním územného plánu obce o rozšírenie rekreačnej zóny na Prostrednú dolinu.

- Komisií pre obchod, služby a podnikanie:

- Sústavnne sledovať možnosti získania finančných prostriedkov a následne ich odporučať na prípravu projektov i pre čerpanie z EÚ.

Odporučilo starostovi:

- uverejniť inzerát na prenájom celého objektu bývalého „Ševčíkovca“

- uzatvoriť a podpísať zmluvu o spolupráci s f. Premier Consulting s.r.o.

Odporučilo riaditeľke

spojenej ZŠ a MŠ:

- venovať zvýšenú pozornosť interaktívnemu vyučovaniu a výučbe cudzích jazykov

Poverilo starostu:

- vyzvať ďalšieho v poradí zvoleného kandidáta na poslanca k zloženiu sľubu poslanca

- ďalším rokováním s SPP o výške odplaty zostávajúcich plynárenských rozvodov

- pripraviť návrh nájomnej zmluvy kuchyne a časti KD

- uzavrieť zmluvu o prenájme bývalého klubu mládeže s Rímsko-katolíckym farským úradom v Beckove za podmienok prenájmu predchádzajúcich priestorov

Poverilo:

- poslancov vykonať kontrolu zatváracích hodín v pohostinských zariadeniach

- Štefana Juríka – člena stavebnej komisie, konáním vo veci prípravy výstavby 8 b.j.

- Ing. M. Pečíta – zúčastňovať sa na zasadnutiach riešiacich problematiku ťažby uránu

- Ing. J. Krchnavého - pohovoriť s prípadným možným lektorom

kurzov na počítačoch v ZŠ pre záujemcov z radov občanov

Splnomocnilo:

- Ing. M. Pečita – rokovať vo veci digitalizácie územného plánu obce

Zrušilo:

- zmluvu o prenájme klubu mládeže s doterajším prenajímateľom

Nesúhlasí:

- v súčasnosti s odpredajom budovy bývalého klubu mládeže

- s prenájomom len časti priestorov bývalého „Ševčíkovca“

Zobralo na vedomie:

- vzdanie sa funkcie poslanca p. Igora Klieska

- informáciu o voľbe riaditeľky zlúčenej ZŠ s MŠ v Kálnici a jej následné uvedenie do funkcie starostom

- informáciu starostu z koordinačného zasadnutia starostov a podnikateľov z oblasti Považského Inovca o spoločnom postupe proti ťažbe uránu

- informáciu starostu o neprijatí poslanskej funkcie v poradí zvolených náhradníkov:

Daša Filipová, Ľubica Klinčúchová a Štefan Jurík

- správu starostu o hospodárení obce za rok 2007

- správu riaditeľky spojenej ZŠ a MŠ o zabezpečení vyučovacieho procesu v škole a škôlke

- stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu na r. 2008

- zhodnotenie doterajšej činnosti poslancov OcZ a odborných komisií

- správu hlavnej kontrolórky o následnej daňovej kontrole a správu o kontrolnej činnosti za rok 2007

- informáciu o petičnej akcii proti ťažbe uránu

- informáciu zo zasadnutia starostov v Trenčianskych Stankovciach, z ktorého vyplynula snaha, aby sa problémy s uránom dostali do rokovania VÚC Trenčín

- informáciu starostu, že f. Stavekom Trebatice by mala záujem o výstavbu nízkoenergetických domov v našej obci

V interpeláciách poslancov bolo riešených celkovo 6 pripomienok.

Bližšie oboznámenie sa s uzneseniami OcZ je možné na úradnej tabuli obce ako i na internetovej stránke www.kalnica.sk

Dušan Filip

STAROSTA OBCE INFORMUJE

Dá sa získať stavebný pozemok v Kálnici?

Je to častá otázka, na ktorú by som veľmi rád zodpovedal kladne. Žiaľ, moja odpoveď je zväčša záporná. Dôvodom je skutočnosť, že obec nevlastní pôdu, na ktorej by mohla vytvoriť stavebné pozemky. V lokalitách, kde by sa dalo stavať, pozemok sa musí vytvoriť z veľa menších parciel vedených zväčša ako orná pôda v extraviláne obce. Vždy sa ale nájde niekto, kto určitú parcelu nemá záujem odpredať, alebo žiada za ňu neprimeranú cenu.

Ďalej si treba uvedomiť, že pozemok sa stavebným pozemkom stáva po splnení určitých legislatívnych podmienok až vtedy, keď je k nemu i možnosť vybudovania technickej infraštruktúry /voda, plyn, elektrina, telefón, cesty, verejné osvetlenie, rozhlas, atď./, ktorú obec, alebo budúci stavebníci si skoršie alebo neskoršie musia vybudovať. A obec nemôže investovať na cudzom majetku. Len tak pre informáciu – vybudovanie technickej infraštruktúry v časti predpokladanej výstavby Pod Bulovou je odhadované na 3,5 mil. Sk.

Záujem o pozemky, zvlášť zo strany mladých ľudí z Kálnice, je. Riešenie by mohlo byť v zástavbe voľných prelúk medzi domami priamo v obci, kde technická infraštruktúra je už vybudovaná. To sa nám nedarí. Riešenie vidíme v rozšírení výstavby do časti Podbulová a v časti obce od Zápotočia smerom k poľnohos-

podárskemu družstvu. Obidve tieto časti sú ale v extraviláne obce a vlastnícky sú veľmi rozdrobené, takže samotné vybavenie stavebných pozemkov je veľmi zložitá. Najvhodnejším riešením by bolo tieto vykúpiť za primeranú cenu na obec, komplexne územie stavebne vyriešiť a prerozdeliť pre budúcich stavebníkov s pridaním nákladov na vybudovanie technickej infraštruktúry do novej ceny pozemku.

K tomu ale obci chýbajú potrebné finančné prostriedky a možno i vôľa vlastníkov. Obec bude mať snahu vytvoriť stavebné pozemky a získať finančné zdroje na vytvorenie i technickej infraštruktúry.

Pôvodné umožnenie výstavby na Hornej Kálnici, ktoré bolo uvažované už i v územnom pláne obce, sa nám pre problém prepojenia komunikácie na štátnu cestu nepodarilo vyriešiť. Taktiež návrh na úpravu časti katastra, ktorý sme predložili obci Beckov, za účelom vybudovania spojovacej komunikácie z Hornej Kálnice na štátnu cestu sa ukázal ako nepriechodný a nerealizovateľný.

A tak na otázku, či sa dá získať stavebný pozemok v Kálnici by som rád odpovedal: Chce to veľa trpezlivosti a vzájomného porozumenia pre ďalší rozvoj, ale bude sa dať. Netreba preto z obce odchádzať do susedných obcí.

Ing. Miroslav Borcovan, starosta obce

Ako ďalej vo výstavbe obecných nájomných bytov?

Výstavba obecných nájomných bytov je jednou z možností udržania mladých ľudí v obci za podmienok čerpania výhodného úveru z fondu rozvoja bývania. Udržanie mladých ľudí i umožnenie usadiť sa v obci ďalším rodinám s cieľom zvýšiť počet obyvateľov obce, by malo byť prvoradou úlohou. Dôvodom je nielen spôsob prerozdelenia finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu podľa počtu obyvateľov, ale i udržanie ZŠ s MŠ a služieb v obci.

V súčasnosti je vypracovaný projekt pre územné rozhodnutie 8 bytovky v priestore pod súčasnými bytovkami pri KD. Návrh predpokladá asanovať múzeum i rkt. modlitebnicu, ktoré sú v súčasnosti v zlom technickom stave a už v minulosti sa s ich zbúraním uvažovalo.

Podmienkou výstavby novej 8 b.j. je vyriešenie vybudovania domovej čističky odpadových vôd /ČOV/ nielen pre novú bytovku, ale i pre súčasné tri bytovky. Čistička by vyriešila problém podmáčania stávajúcej bytovky i rodných domov pod bytovkami. Na jej výstavbe by sa mali finančne spolupodieľať i všetci vlastníci bytov bývajúcich v stávajúcich bytovkách. V budúcnosti sa uvažuje i s výstavbou ďalších 2-izbových nájomných obecných bytov pri bytovke č. 102, ktoré by ekonomiku výstavby ČOV vylepšili.

Výstavba obecných nájomných bytov sa môže ube- rať dvomi spôsobmi:

Prvý spôsob – s využitím dotácie štátu do výšky až 25 % z dopredu stanovených a nemenných nákladov na byt, resp. na 1 m2 podlahovej plochy bytu. Zvyšná časť nákladov sa prefinancuje z úveru, ktorý si obec zoberie zo štátneho fondu rozvoja bývania s výhodnou úrokovou mierou 1 % a s dobou splácania 30 rokov. Tento úver splácajú nájomníci vo forme nájomného už pred zahájením výstavby. Nevýhodou je, že nájomník nikdy, za súčasnej legislatívy, sa nemôže stať vlastníkom bytu a ani počas výstavby nemôže ovplyvniť vybavenie bytu.

Obec musí v stanovenom termíne požiadať o dotáciu štátu, ale nemusí ju dostať. Taktiež byty musí v časovom termíne skolaudovať a odovzdať nájomníkom.

Pri druhom spôsobe, ktorý nie je zakázaný a čoraz viacej sa používa, sa nepožiadá o štátnu dotáciu, ale len o úver zo štátneho fondu rozvoja bývania. Podiel nákladov, ktorý by sa mal uhradiť zo štátnej dotácie uhrádza ako spoluúčast nájomca - žiadateľ o pridelenie bytu. V bytoch, ktoré od začiatku výstavby sú pridelené do budúceho vlastníctva je možné za tzv. spoluúčasti nájomcu byt vylepšiť podľa svojej predstavy a samotný byt je možné po určitom čase získať do vlastníctva nájomcu.

Tento druhý spôsob je možné realizovať i v inom časovom termíne. Zdá sa mi, po konzultáciách s občanmi, za výhodnejší a i vzťah k bytu ako budúceho vlastníka je ďaleko zodpovednejší ako len nájomcu v obecnom byte.

Ako z uvedeného vyplýva, problémom možnosti výstavby našej 8 b.j. sa obecné zastupiteľstvo zaoberá. Komisia pre výstavbu a ochranu životného prostredia v najbližšom období posúdi spracovaný projekt pre územné rozhodnutie a po jeho pripomienkovaní obec zadá objednávku na spracovanie projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie. Ak sa dovtedy vyrieši problém osadenia a výstavby čističky.

Ak sa tento problém vyrieši so súčasnými vlastníkmi v bytoch nepodarí i projekt výstavby novej bytovky sa pravdepodobne oddiali, alebo sa nebude vôbec realizovať. Bude to na škodu obce i vlastníkov bytov v jestvujúcich bytovkách.

Zatiaľ iné vhodnejšie miesto, vo vlastníctve obce, obec na výstavbu bytovky nemá.

Ing. Miroslav Borcovan, starosta obce

Sociálna komisia informuje

Len nedávno nám nový rok zaklopal na dvere a už je temer tretí mesiac za nami. Sociálna komisia pri Obecnom zastupiteľstve v Kálnici má aj tohto roku vo svojom harmonograme práce niekoľko zaujímavých podujatí, ktoré vás – dufame – oslovia a upútajú.

Vo výhľadovom pláne rozvoja obce je okrem iného aj výstavba zariadenia sociálnych služieb. Domnievam sa, že zariadenie tohto charakteru by bolo prínosom pre našu obec, pretože by v ňom mohli nájsť pokojnú jeseň života starší obyvatelia obce, vznikla by tým snáď i možnosť stravovania sa ďalších občanov, čím by sa zároveň vytvorili nové pracovné miesta. V prílohe tohto čísla Kálnických ozvien ste mohli nájsť anketu „Prieskum záujmu obyvateľov obce...“, v ktorej môžete, a budeme veľmi radi, ak tak aj urobíte, vyjadriť svoj názor, svoj postoj k výstavbe zariadenia sociálnych služieb v Kálnici tým, že odpoviete na uvedených deväť otázok zakrúžkovaním jednej, alebo i viacerých odpovedí podľa vlastného uváženia. Anketa je anonymná, zverejnenie vášho mena je na vašej dobrovoľnosti. Vyplnené anketové lístky môžete vhodiť do pripravených krabíc označených „ANKETA“, ktoré budú umiestnené v predajniach COOP-Jednota a u pani Kucharovičovej, v predajni chleba u pani Starčevičovej a v ambulancii MUDr. Benákovej do konca mája 2008. Záverom mi dovoľte vysloviť presvedčenie, že táto anketa nezostane vami nepovšimnutá, ale aj takýmto spôsobom vyjadrite svoj názor.

A na úplný záver: „Krásni mladí ľudia sú hračka prírody, ale krásni starí ľudia sú umelecké diela“

„Starobe sa nevysmievaj, lebo k nej smeruješ“

RNDr. Ingrid Ševčíková, predsedníčka SK

Výmena starých elektrických stĺpov ukončená

Po dohode so ZSE Trenčín, bola vykonaná výmena posledných drevených stĺpov v našej obci. Boli vymenené za stĺpy betónové v časti ulička pri ZŠ, Dvory a Zápotočie. Pri demolácii drevených stĺpov sa ukázalo, že niektoré držali len elektrické drôty a vnútri, zvlášť v hornej časti, až na neuverenie, boli od ťaťov úplne vydlabané a deravé. Je šťastím, že sa doposiaľ nič vážnejšieho nestalo.

Ing. Miroslav Borcovan, starosta obce

Poukážte 2 % z daní za rok 2007 pre TJ Zavažan Kálnica

Zamestnanec, ktorému zamestnávateľ vykonal ročné zúčtovanie preddavkov na daň a toto potvrdí na tlačive „Potvrdenie o zaplatení dane z príjmov zo závislej činnosti“ vypíše a podpíše „Vyhlásenie o poukázaní sumy do výšky 2 % zaplatenej dane...“, a tieto oba doklady odovzdá predsedovi TJ Zavažan, alebo priamo na daňový úrad do 30.4.2008

Potrebné tlačivá sú k dispozícii u predsedu TJ Zavažan, vedúceho pohostinstva „Potoček“a na www.kalnica.sk

Údaje o prijímateľovi 2 % z daní:

Obchodné meno: Telovýchovná jednota Zavažan Kálnica
Sídlo: 916 37 Kálnica 200

Právna forma: Občianske združenie

Identifikačné číslo: 3 4 0 0 9 1 3 2

Týmto žiadame našich členov, ich rodinných príslušníkov a priaznivcov športu o poukázanie 2 % z daní zaplatených v roku 2007, pre našu TJ Zavažan Kálnica.

Dušan Filip – predseda TJ Zavažan

Nový cintorínsky poriadok

a povinnosti i pre občanov z neho vyplývajúce

Vstupom do Európskej únie /EÚ/ dochádza i k úprave noriem a zákonov tak, aby v rámci EÚ zásady a pravidlá v nich uvedené, platili postupne jednotne na celom území EÚ. Tieto zmeny sa priamo dotýkajú i každodenného života občanov a obec ich prispôsobuje svojim miestnym špecifikám. Zpracúva ich do všeobecne záväzných nariadení /VZN/, ktoré sú záväzné pre územie a občanov konkrétnej obce.

Týmto spôsobom bol vypracovaný i nový „Cintorínsky poriadok obce Kálnica“, ktorý po schválení Regionálnym ústavom verejného zdravotníctva v Trenčíne nadobudne účinnosť v našej obci a bude zverejnený na cintoríne.

Z neho vyplývajú nasledovné podstatné zmeny a povinnosti:

- Pohrebné služby a prevoz zosnulého môže vykonávať len osoba, alebo organizácia, ktorá má na to odbornú spôsobilosť, na túto činnosť má platné živnostenské oprávnenie a s obcou Kálnica má uzatvorenú zmluvu o poskytovaní týchto služieb.

Pri zabezpečovaní pohrebu je dôležité vedieť, že prevoz zosnulého do domu smútku z územia mimo obce Kálnica /z Domu smútku v Novom Meste nad Váhom, alebo Trenčína/, pre našu obec zabezpečuje Pohrebná služba Nové Mesto nad Váhom /tel. 7712254/.

Prevoz v rámci našej obce do domu smútku zabezpečuje Ivan Psočný /tel. 0903849940/, ktorý na požiadanie pozostalých zabezpečí i ostatné služby, súvisiace s pohrebom, t. j. predaj rakvy, vencov, výkop hrobu, pochovanie a následnú úpravu hrobu.

- Stavebné a kamenárske práce sa na cintoríne môžu vykonávať len na základe predchádzajúceho ohlásenia a súhlasu obce.

- Užívanie hrobového miesta je možné len za podmienky uzatvorenia nájomnej zmluvy a zaplatenia poplatku za prenájom hrobového miesta. Zmluva sa uzatvára so žijúcimi osobami, ktoré preberajú na seba zodpovednosť za starostlivosť o hrobové miesto. Tieto zmluvy sa budú uzatvárať na základe výzvy obecného úradu v termíne, ktorý bude oznámený občanom vo výzve tak, aby do konca roka 2008 boli uzatvorené.

- Kapacita nášho cintorína je priestorovo obmedzená a v budúcnosti sa bude len veľmi ťažko dať rozšíriť, preto treba začať so šetrením miesta na cintoríne. Je veľa neudržiavaných starých hrobov, ktoré treba využiť k ďalšiemu pochovávaniu. Treba si uvedomiť, že za tieto hrobové miesta nie je zaplatený ani ten minimálny poplatok 40,- Sk na obdobie 10 rokov, a okrem obce sa o ne už nikto nestará. Ich zoznam je uvedený na cintorínskej tabuli.

- Obec musí zabezpečiť triedenie cintorínskeho odpadu tak, aby sa zatiaľ sklo a plasty vytriedovali do menších označených kontajnerov a nehádzali sa do veľkoobjemového kontajnera. Dôležité je, aby sa v okolí hrobu nenechávali sklenné poháre a rozbité sklo. Pri kosení nielenže poškodzujú kosačku, ale je to veľmi nebezpečné pre možnosť úrazu pracovníkov obsluhujúcich kosačku. Do kontajnerov na cintoríne patrí len odpad z cintorína. Stavebný odpad je prísne zakázané do nich vhadzovať.

Pri tejto príležitosti žiadam spoluobčanov, aby odpad nehádzali do potoka, plastové fľaše nenechávali pri vodovodnom kohútiku a na plote a handry nevešali po tujach. Robí to zlý dojem a s pracovníkmi obce to musíme stále upratovať. Čistota, poriadok a upravenosť cintorína je vizitkou všetkých nás a je prejavom úcty k zosnulým.

- Vstup na náš cintorín nie je zatiaľ časovo obmedzený, brána sa nezamyká, ale je potrebné ju za sebou zatvárať, čo sa často nerešpektuje. Som rád, že na našom cintoríne sa nevyskytujú prejavy vandalizmu, a preto ani prístup naň zvlášť neobmedzujeme.

- V súvislosti s uvedenými opatreniami musíme postupne zabezpečiť i samotnú úpravu domu smútku. Je nevyhnutné vyriešiť zabezpečenie teplej vody, sociálneho zariadenia a ďalších potrebných miestností, prípadne zastrešenie spevnenej plochy pred domom smútku, ale o tom budem informovať neskoršie.

Verím, že spoločným úsilím a rešpektovaním uvedeného prispejeme všetci k zachovaniu čistoty, poriadku, dôstojnosti a úcty k tomuto posvätnému kúsku kálnickej zeme, miestu posledného odpočinku.

Ing. Miroslav Borcovan, starosta obce

Odpadky sem, nie na zem

Každé ráno, keď idem do práce, ma znervózňuje množstvo odhodnených papierikov, papierových vreckoviek, krabíčiek od cigariet, atď., nielen na chodníku, autobusovej zastávke, ale i na ďalších verejných priestranstvách.

Pýtam sa sám seba: prečo? Prečo sme vlastne rozmiestnili smetné nádoby s vhadzovacím otvorom pri chodníku, keď hneď vedľa je nahádzaná špina a odpad. Komu zavádza nápis na nich upozorňujúci, že do nich patrí odpad a nie na zem. Dá si ešte čas z názvu „odpadky sem, nie na zem“ odstrániť „sem, nie“, a vzniká tým nápis „odpadky na zem“. Prečo sa stále usilujeme odhodnené odpady pravidelne zbierať, aby obec bola čistá, ostatným a hlavne mla-

dým na tom nezáleží? Nebolo by jednoduchšie nechať stav aspoň dva-tri mesiace, aby neporiadok, ktorý sa vytvára, udrel každému do očí? Aby cesta medzi Kálnicou a Rakolubami nebola udržovaná a bola plná odhodnených fľaš a naodhadzovaných igelitiek. Je zarážajúce, že všetko toto viacmenej v separovanom zbere odoberáme bezplatne a taktiež nie je problém, aby prípadne použité obaly sa vhodili do smetných nádob na to určených.

Ale to by sme, vážení spoluobčania, museli všetci chcieť a narušiteľov i upozorniť.

Veď čistá a upravená obec, nielenže je vizitkou všetkých jej obyvateľov, ale sa v nej i lepšie býva.

Ing. Miroslav Borcovan, starosta obce

My - včelári

Žijeme medzi vami. Krásna príroda, bohatá úrodná krajina, na jar ako rozprávková záhrada. Píšem o nás, včelároch, ktorých je neúrekom v Kálnici, kde nádherná príroda kálnického chotára dáva bohatú úrodu pre naše včeličky. Už od nepamäti tak kálnickí včelári robia prírode službu. A sladkým produktom opelujúcich včeličiek zabezpečujú celú obec. Verím, že Kálničania nekupujú med v obchode, ale priamo od včelárov, pretože je zdravý, bez prímiesí, z tunajšej prírody. V Kálnici je 18 včelárov, ktorí dorábajú med pre seba a svoju rodinu. Niektorí majú aj viac rodín včiel. Svoj med ponúkajú nielen svojej rodine, ale aj obchodnej sieti a svojim klientom, pravidelným odberateľom. Nuž, a ktorí sú to?

Ing. Miroslav Borcovan - 4 rodiny včiel, Jaroslav Bolech - 3 rodiny, Ing. Dušan Bednárik - 5 rodín, Ján Dlhopolec - 6 rodín, Pavol Dovina - 5 rodín, Milan Jakuš - 16 rodín, Ivan Krchnavý - 3 rodiny, Rudolf Liška - 7 rodín, Ján Pavlech - 23 rodín, Luboš Pavlech - 10 rodín, Jozef Pavelka - 2 rodiny, Vladimír Potoček - 10 rodín, Milka Pažitná - 6 rodín, Alexander Rabatin - 30 rodín, Jaroslav Šimo - 4 rodiny, Stanislav Urban - 3 rodiny, Tibor Valovič - 25 rodín.

Väčšina z nich sa včelárstvu venuje už dlhé roky, niektorí sú aj funkcionári v našom zväze. Jedným z nich je aj môj kamarát Tibor Valovič. Je známy ochotou pomáhať nielen kálnickým včelárom, ale i celému novomestskému regiónu. Zabezpečuje odbyt medu od včelárov, ktorí ho majú nadbytok. Je predsedom organizácie včelárov v Novom Meste nad Váhom, ktorej členmi sme aj my ostatní. Ďalej je členom výkonného výboru Slovenského zväzu včelárov, ktorý je najvyšším orgánom včelárov na Slovensku. Tibor je hlavným organizátorom a garantom zdravej výživy včiel na výstave Záhradkár - včelár v Trenčíne /výstaviisko TMM/, ktorú pripravujú včelári a kde máme aj stánok s našimi produktmi. V minulosti viedol krúžok mladých včelárov pri Poľnohospodárskej škole v Novom Meste nad Váhom. I ostatní včelári majú rôzne kurzy a školenia v oblasti zdravia včiel. Inšpektormi zdravia včiel sú Milan Jakuš, Vladimír Potoček, Alexander Rabatin, Tibor Valovič. Sú poverení Štátnou veterinárnou správou v Novom Meste nad Váhom kontrolovať a diagnostikovať choroby včiel. A tak som sa dostal k najzávažnejšiemu problému, ktorý trápi včelárov. Sú to choroby včiel. Píšem o nich preto, že mnohí ani neviete, akú starosť a nebezpečenstvo prináša globalizácia nielen pre populáciu, ale aj pre prírodu, včely a včelára.

Naše včely už 25 rokov napadá klieštik, ktorý bol v začiatkoch skazou pre včely. Tento parazit pochádza z Austrálie. V niektorých oblastiach Slovenska a v Podunajskej nížine sa vydymilo a muselo zlikvidovať až 95% včelstiev. Príroda ostala na niekoľko rokov bez regulovaného opelovavca - včiel. Našiel sa liek a tak každoročne liečime naše včely proti tomuto parazitovi 3-4 krát mimo znáškového obdobia. V roku 2005 sa v našej obci, ale aj v okolí, objavila ďalšia, ešte závažnejšia choroba včiel - mor včelieho plodu. Túto baktériu nám však neprinesla globalizácia, ale samotní včelári. Prečo? Baktéria sa objaví najmä v zle hygienicky udržiavanom včelstve, je prenosná dotykom, v tichosti prežije aj sto ro-

kov a potom znovu prepukne. Proti tejto baktérii niet priameho lieku vo forme antibiotík a pod., no i keby boli, podávať ich vo včelstve je zakázané, pretože liek invertuje v mede a to je pre ľudský organizmus nebezpečné. V prípade výskytu tejto choroby je včelár povinný včelstvá zlikvidovať a zariadenie ako aj včelské stanovište, dezinfikovať. Kto tak neurobí, za tri roky mu uhynie všetko včelstvo a touto chorobou zamorie celú oblasť. Táto choroba nás, kálnických včelárov veľmi prekvapila. Už po tretí rok sa objavila u nášho chovateľa v dosť značnom štádiu zamorenia a po dva roky, hoc len v začiatočnom štádiu, ale predsa, i u dvoch ďalších chovateľov včiel. A tak sme sa v jeseni minulého roku zišli a hľadali riešenie. Navrhli sme, najviac zamorené včelstvá zlikvidovať a prijať ďalšie dezinfekčné opatrenia. Včelárovi sme navrhli, že silne zamorené včelstvá nahradíme novými, zdravými rojmi. Majiteľ zamorených včelstiev to však odmietol. Medzi nás a včelármi vznikol konflikt, ktorý prerástol do osobného osočovania, čo nám je ľúto, najmä kvôli včelám. Sám som sa presvedčil, akí sme my včelári nezodpovední voči svojim včelám a prírode. Navštívil som každého včelára a jeho včelnicu v Kálnici. Viem posúdiť jej stav a hygienu, stav úlov i znalosti včelára. Opíšem vám, ako niektorí včelári.

Niektorí včelári aj 50 rokov. Za tých 50 rokov neobnovili úle, ktoré sú nenatreté. Mnohí mi hovorili, že majú úle ešte po svojom dedovi a sám včelár má takmer 70 rokov. Ďalší včelár včelári v debničkách, vo vojenských kufroch. Iní dvaja majú včelstvo v úli „nadivoko“, bez rámkov, a med z nich ani neberú. Máme i takého včelára, ktorý lieči včelstvá aj tridsať rokov starými liečivami.

Našťastie, väčšina z nás včelári moderným spôsobom, so svedomitým prístupom k hygiene a zodpovedá za dobrý zdravotný stav svojich včiel. Úle sú priebežne udržiavané a včelstvo liečené proti klieštiku. Sú aj včelári, ktorí majú osvedčenie o akosti medu. Ich med bol laboratórne vyšetrený a neobsahuje žiadne cudzorodé látky ako sú antibiotiká či iné prímеси. Takéto osvedčenie získal u nás Tibor Valovič v roku 2006, Vladimír Potoček a Alexander Rabatin v roku 2007. Osvedčenie slúži na predaj medu do obchodných sietí i bez ďalšej úpravy.

Bzuket včiel v kálnickom chotári na jar poteší nejedného záhradkára, že bude bohatá úroda. Chcem veriť, že to bude u nás tak ako po stáročia, že bez včiel nezostane a budú nám robiť službu i úžitok, ako sa od nich očakáva. Verím, že po týchto riadkoch mi nik „nevynadá“ a tých, ktorých sa tieto slová dotkli prosím, aby sa zamysleli, či zostávajú včelármi, alebo škodit' tomuto úžasnému tvorovi - pomocníkovi prírody a človeka.

Na záver chcem poďakovať záhradkárom, ktorí neošetrujú svoje záhrady v čase kvitnutia pesticídmi, ktoré včelám škodia. Ďakujem aj poľnohospodárskemu družstvu, že v čase ošetrovania kultúr upozorňuje miestnych včelárov o lokalite ošetrovania, vďaka čomu nebol zaznamenaný hromadný úhyn včiel v našej obci.

Pisateľom týchto riadkov je váš spoluobčan a včelár

Alexander Rabatin

Základná organizácia Slovenského zväzu včelárov rokovala

V nedeľu, 2.3.2008, v jedálni SOU-p v Novom Meste nad Váhom, sa konala výročná schôdza ZO SZV v Novom Meste nad Váhom do ktorej patria i kálnickí včelári. Popri hodnotení činnosti organizácie a prijatí opatrení proti šíriacemu sa klieštiku a najnovšie i moru včiel, konali sa i voľby výboru o predsedu organizácie pre ďalšie 3-ročné obdobie. Za predsedu organizácie opätovne bol zvolený náš spoluobčan p. Tibor Valovič, ktorý túto organizáciu úspešne vedie už 8 rokov a včelárstvu sa aktívne venuje 26 rokov o čom sme už písali. Počas schôdze bolo ocenených i 30 včelárov. Z našich včelárov obdržali ocenenie:

Tibor Valovič – Striebornú včelu, Ján Pavlech 73– Bronzovú včelu a diplom, Stanislav Urban- Ďakovný list a Vladimír Potoček – Pozdravný list. Srdečne im k uznaniu ich zásluhnej práce blahoželáme.

Zaujímavosťou VČS bolo uvedenie včelárskej hymny do povedomia včelárskej verejnosti, ktorej nahratie a vydanie na CD úspešne zabezpečil práve Tibor Valovič v spolupráci s ZUŠ Juraja Kréna v Novom Meste nad Váhom v zastúpení Mgr. Hany Zemanovej, Mgr. Ludmily Čechvalovej, Mgr. Marty Koščálovej a Petra Klimenta zo štúdia Semeš Recording Čachtice.

Uvedenú hymnu – včelársky pochod – zložil a skomponoval Miloš Kišš – Podlužanský, na počesť otvorenia Včelárskej paseky v Kráľovej pri Senci v r. 1932 a po čase upadla do zabudnutia. Pre zaujímavosť – Miloš Kišš – Podlužanský – evanjelický farár - ktorý bol propagátorom nielen včelárstva, ale i úspešný zberateľ ľudových piesní. Bol otcom nášho pána učiteľa Dušana Kišša a ktorého práve slová tejto hymny sprevádzali pri výročí jeho 80-ročného životného jubilea, kedy sme sa mu v rámci ZPOZU prihovorili a poďakovali za celoživotnú prácu v Kálnici.

Pre všeobecnú informáciu uvádzame i text hymny.

Hor sa bratia do včelárstva náš to v svete raj v ňom snívame žitíam

Keď zakvitnú polia lúky zkvitne celý kraj zelenia sa roztoľme háj

Tu naše včielky bzucia háje zahučia hlásajú nám v kvietkoch je náš svet

Z nich my sladký med znášame a vás ku nám unášame

nad včelárstvo krajšie niečo v svete niet
Preto zaspievajme hymnu z včeliek rieky blaha plynú
liečivý donášajú nám med

Letí letí roj našej práce zdroj letí letí roj našej práce zdroj

Na jablonku sadne na včelára zhladne vziať sa ma pristroj

To ochotne vykonáme veď to udalosť v úli prázdnom včelí host

On nám za vzor slúži v práci hor sa junáci cieľ náš
blaho to naša radosť

Preto včelár sme sa bor k cieľu svojmu hor len tak
z kvitne blahom naša vlást

To dedičstvo našich otcov národovcov vzorných vodcov
preto za nimi veselo pôjdeme

Práca tá bude žehnaná a v národe spomínaná tak istotne
cieľa dôjdeme

Ing. Miroslav Borcovan, starosta obce

Chystáte sa na odber krvi?

Krv je dopravným prostriedkom prepravujúcim najrozličnejšie látky po dráhach krvného obehu organizmu. Prúdia ňou výživné látky a spodiny ich rozkladu, látky potrebné pre kvalitný život /vitamíny, hormóny, enzýmy/, obranné prvky /protilátky proti najrozličnejším ochoreniam/, plyny /kyslík, kysličník uhličitý/ a teplo /dokáže „zatepliť“ alebo ochladiť organizmus/. Okrem toho má aj svoje špecifické vlastnosti. Ide napríklad o krvné zrážanie, dôležité pre hojenie rán. Z celkového objemu vnútorného prostredia organizmu predstavuje síce jeho menšiu časť – 20 až 30 percent, ale zložením a funkciami je jeho najdôležitejšou súčasťou. Dospelý muž má 5-6 litrov, ženy majú okolo 4,5-5 litrov krvi /8-9% z celkovej hmotnosti tela/. Bez následkov môže človek stratiť 0,5 litra, no strata väčšia ako 1,5 litra ohrozuje život.

Hodnoty, ktoré vieme v tejto tekutine identifikovať, dokonale odrážajú zdravotný stav človeka. Aby sme v laboratóriách dokázali vyšetrované parametre stanoviť čo najpresnejšie a najsprávnejšie, je veľmi dôležitá, ba nevyhnutná príprava pacienta pred odberom krvi. Pokúsím sa stručne popísať, čo sa smie a čo by sa nemalo...

Odber krvi sa robí obvyčajne ráno nalačno medzi 7. až 9. hodinou. Rozumie sa tým odber biologického materiálu od pacienta, ktorý 10 – 12 hodín cez noc nejedol, nepil alkoholické nápoje a kávu, nefajčil a bol v klude. Deň pred odberom by mal vynechať všetky lieky, ktoré nie sú nevyhnutne potrebné, vždy však so súhlasom ordinujúceho lekára!!! Pacient

nesmie pred odberom trpieť smädcom, môže sa napiť nesladeného čaju alebo čistej stolovej vody. Pacient by mal aspoň 30 min pred odberom byť v klude /fyzická námaha vedie k zmenám v koncentrácii glukózy, laktátu, triacylglycerolov, AST, CK, kreatinínu.

Chyby pri príprave pacienta:

- pacient nebol nalačno a užitá strava spôsobuje chlyozitu /mliečny zákal/ séra, zvýšenie glukózy a pod.

- pacient jeden a viac dní pred odberom užil jedlá bohaté na tuky, obzvlášť nevhodné sú zberajúce špeciality

- pacient pred odberom požil alkohol

- odber bol po fyzickej záťaži /napr. prišiel na odber na bicykli/

- pacient bol dehydratovaný, nedodrжал pitný režim

- pacient nevyšiel lieky.

Ak si pacient nesie krv do laboratória sám, nesmie nádobu /skúmavku/ s krvou vystaviť slnečnému svetlu, sálavému teplu /napr. položiť v zime na horúci radiátor/, krv nesmie zamrznúť a nesmieme nádobou triasť.

Pracujem v laboratóriu už viac ako dvadsať rokov a z nadobudnutých skúseností viem, že len správna príprava pacienta môže pozitívne ovplyvniť výsledky testov a v každom prípade pacient a jeho rodina by mali byť primerane poučení.

RNDr. Ingrid Ševčíková

Žltáčka (hepatitída)

Nikdy neviete, kde a kedy sa môžete nakaziť.

Nakazenie žltáčkou typu A a B môže viesť k vážnym a trvalým zdravotným následkom, v horších prípadoch až k smrti.

Žltáčka typu A - človek sa nakazí pri priamom kontakte s nakazenou osobou, kontaminovaným jedlom, vodou alebo predmetmi

Žltáčka typu B - človek sa nakazí veľmi malým množstvom aj zaschnutej krvi, cez drobné odreniny alebo poranenia kože (použitie cudzej zubnej kefy, cudzieho holiaceho strojčeka, manikúrou, pedikúrou), prenáša sa nielen krvou, ale aj ostatnými telesnými tekutinami (sliny, spermie, pošvový sekrét... rizikom je aj nechránený sex, piercing, tetovanie).

Následky ochorenia: Nevoľnosť, horúčky, celková únava, ožltnutie, vysoké hodnoty pečeňových testov, pri neliečení postihnutie pečene až rakovina pečene

Ako sa dá pred žltáčkou chrániť? Pokiaľ možno, vyvarovať sa kontaktu s nakazenou osobou, umývanie rúk, správna životospráva, chránený sex, mať svoje hygienické návyky...

Dôležitou možnosťou ochrany pred nakazením je očkovanie proti žltáčke. Na trhu sú dnes kombinované vakcíny proti hepatitíde typu A aj B, očkovanie sa vykonáva v ambulancii všeobecného lekára, alebo v špecializovaných ambulanciách.

MUDr. Lenka Benáková

Muzikanti!

Tento príbeh je taktiež z Kálnice a je o tom, ako Ján Staňo - Hrabínch chcel mať kapelu.

„Keď som mal sedemnást rokov, kúpil som si klávesovú harmoniku. Cvičil som každý deň a keď som si myslel, že už viem hrať, dal som sa do spolku s Ivanom Milerom. Ivan už vtedy hral výborne na husle. Cvičili sme v našej stodole. Počul nás tam hrať Adam Krchnavý /bývalý richtár/, keď bol na rodičovskom dome. Tomu to naše hranie tak zdvihlo náladu, že vždy, keď ma potom stretol, hneď mi povedal nejakú úšti-pačnú poznámku o muzike. Raz mi hovorí, počul som vás hrať, však pekne ste hrali, ale podľa vás by ani divá sviňa neulahodila tancovať. Inokedy hovorí v autobude, keď sme cestovali z práce domov, plný autobus ľudí, a on hneď tak, aby to bolo počuť: Idem vám hore našich humnom, načúvam, akési divné zvuky, akési kvílenie, čo sa, reku, kdesi kočky honá, a to muzi-

kanti v Hrabínch stodole cvičia! Ja mu na to hovorím, my sme, reku, hrali pekne, ale ty si asi ozaj tie kočky počul. Adam bol majster slova, vedel to vtipne povedať, ľudia sa tak smiali, že sa skoro váľali pod lavicami.“

Janko Staňo je skvelý harmonikár, to by potvrdili v novomestskom Klube dôchodcov, kam chodí hrať, a tiež sme ho počuli niekoľko krát hrať v Kálnici. Jeho hra je veľmi zaujímavá, lebo hrá na niekoľko nástrojov naraz. V držiaku na krku má ústnu harmoniku, sprevádza sa na klávesovej harmonike, pravou nohou búcha na bubon a ľavou ovláda činely. Je to ako orchester.

Janka Staňo kto si želá

hrá jak kapela celá

len nám hraj, dňom i nocou

v našom klube dôchodcov

M. Borcovan

Aktivity proti ťažbe uránu v Považskom Inovci úspešne pokračujú

Po stretnutí starostov mikroregiónu Beckov-Zelená Voda-Bezovec, zástupcov Nového Mesta n/V, ochranárskych organizácií a Ing. Jána Kišša – prednostu Obvodného úradu v Novom Meste nad Váhom, sa uskutočnilo ďalšie koordinované stretnutie v Trenčianskych Stankovciach.

Na tomto stretnutí boli prítomní nielen starostovia z okolia Považského Inovca, zástupcovia našich i zahraničných ochranárskych organizácií, médiá, ale čo je hlavné, i zodpovední pracovníci Vyššieho územného celku /VÚC/ Trenčín. Výsledkom stretnutia bola požiadavka, aby poslanci VÚC za Trenčiansky kraj deklarovali v svojom uznesení neprípustnosť budúcej ťažby uránu v Považskom Inovci, a toto neurčili i v doplnku územného plánu, čo parlament VÚC Trenčín i schválil.

Ďalšou požiadavkou, ktorej realizácia sa pripravuje, je tento problém zaradiť i do rokovania regionálneho snemu Združenia miest a obcí Stredného Považia Trenčín a následne túto problematiku predniesť i na celoslovenskom sneme Združenia miest a obcí Slovenska, ktorý sa uskutoční v Bratislave. Na celoslovenskom sneme, kde sú prítomní spravidla i ministri a vláda, chceme získať podporu na zákaz ťažby uránu nielen v Považskom Inovci, ale na celom Slovensku.

Popri týchto aktivitách treba celú problematiku dostať pod kontrolu verejnosti a do pozornosti masmédií, aby každý, kto bude o probléme rozhodovať, si bol vedomý nielen dôležitosti, ale i zodpovednosti za svoje rozhodnutie.

Na základe získaných poznatkov som presvedčený, že ťažba uránu v tejto a blízkej dobe pre našu republiku nie je nevyhnutná. Vo svete i v rámci zabezpečenia energetickej potreby sa vyvíjajú nové typy atómových reaktorov, ktoré sú schopné niekoľkonásobne lepšie využiť jadrové palivo, vyvíjajú sa technológie na recykláciu použitého paliva a nie je ani zanedbateľný vývoz nových perspektívnych druhov palív a to je napr. vodík, resp. iné druhy palív.

Preto je treba maximálne získať čas, nechať vydrancovať prírodné bohatstvo Slovenska, zničiť prírodu, ale ponechať, v čo najmenšej miere porušenosti, prírodu pre naše budúce generácie.

A široká petičná akcia „Za záchranu Považského Inovca i proti ťažbe uránu na Slovensku“ k vyburcovaniu verejnosti verím že účinne napomôže.

Vyzývam preto i spoluobčanov, ktorí ešte výzvu neakceptovali, aby sa s ňou zoznámili na miestnej pošte a v prípade súhlasu ju i čitateľne vyplnili a podpísali.

*Ing. Miroslav Borcovan
starosta obce*

„Tak čo, bude sa ťažiť?..“

„Dúfam, že nie...!“ odpovedám na čoraz častejšie otázky, ktorú mi kladú obyvatelia nášho, a nielen nášho okresu. Som rád, že problematika prípadnej ťažby uránu začína rezonovať v mysliach občanov Stredného Považia. Žiaľ, musím to slovko povedať, iba u niektorých. Akosi veľmi dlho trvá, kým si naši občania uvedomia, aké následky pre náš región by mala prípadná ťažba uránovej rudy, nehovoriac o jej spracovávaní.

Už len samotný prieskum pred cca 40-timi rokmi spôsobil rapídny úbytok vody v potokoch Selca a Kálnice, keď sa navŕtalo do 400 dier do hĺbky 150 metrov. Nehovoriac o úniku karcinogénneho radónu, ktorý cez tieto „komíny“ unikal do ovzdušia a o devastácii okolia v blízkosti vrtvov, ktoré je možné vidieť ešte dnes.

A čo to ten „urán“ vlastne je?

Iba veľmi stručne pre tých, ktorí si o ňom nestihli zatiaľ prečítať. Je to tmavošedý kovový prvok, ktorý bol objavený v roku 1789. Je to najťažší prvok nachádzajúci sa v prírode. Urán je ruda, z ktorej môže byť použitá iba malá časť (z 1 kg uránu v 1 000 kg rudy sa dá vyťažiť iba 500 gramov). Podzemná ťažba znamená presunutie obrovského množstva rudy zo zeme. Vo väčšine uránových baní je percento uránového kovu veľmi nízke, len asi 0,1-1%. Každá tona obohateného uránu, ktorá sa predáva na voľnom trhu, predstavuje až 40 000 ton sutiny ako radioaktívneho odpadu. Uránové bane sú často nechránené a vietor a dažď šíria smrtiaci, karcinogénny prach z ťažby, ktorý kontaminuje okolitú krajinu.

Čo sa týka konkrétne Inoveckého pohoria, sú údaje známe pred 40-tich rokov, kde predpokladajú výdatnosť rudy 0,06% - 0,16%, čo by znamenalo, pri odhadovanom množstve 2 000 t – 6 000 t, doslova milióny ton kontaminovanej hlušiny, ktorou by zaviezli všetky doliny. A aby som v tej katastrofickéj vízií, ale ak sa neprebudíme i možnej, pokračoval, je totálne narušenie ekosystému. To znamená, že sa odlesnia plochy pre ťažbu, narušia sa spodné vody, ktoré dodávajú vlahu koreňom stromov, hluk, prach a vibrácie zeme vyženy z Považského Inovca všetko živé a následne nastane rádioaktívne zamorenie priestoru a počas desiatok a stoviek rokov vzniknú poddolaním prepádajúce sa holokopce.

Že zbytočne straším? – nuž odporúčam návštevu lokalít, kde sa

ťažila uránová ruda. A nemusí to byť iba v susednom Česku.

Pri debatách s občanmi som sa v minulom roku nezriedka stretával s názormi asi takéhoto charakteru „...no a čo, aspoň sa vytvorí pracovné miesta...“, alebo niektorí starostovia hovorili „...veď obec z toho bude profitovať, budú nám dávať peniaze na rozvoj obce...“

Nuž, ono je to inak a aj to inak je ešte inak, ako hovoril jeden múdry starý rabin.

Región Stredného Považia nie je odkázaný na pár pracovných miest, ktoré by eventuálne vznikli ak by došlo k tomu najhoršiemu. Tento región, čo sa týka pracovných miest, je už vyťažený, čo môžu potvrdiť hlavne zamestnávateľia.

A čo sa týka peňazí, ktoré by dostávali obce?

V „Rozhodnutí o určení prieskumného územia“ zo 4. júna 2007, ktoré sa týkalo Hôrky nad Váhom a Kálnice je v bode „Úhrada za prieskumné územie“ uvedené:

„držiteľ prieskumného územia je povinný platiť úhradu podľa par.23 ods. 1 geologického zákona 3 000.-Sk za každý začatý rok a za každý začatý km², t.j. 13 km² x 3 000.-Sk, t.j.

39 000.-Sk slovom tridsaťdeväťtisíc korún slovenských (!!!) ročne.

Podľa par.23 geologického zákona, ods.3, je 50% úhrady príjmom Environmentálneho fondu a 50% príjmom obcí, na ktorých sa prieskumné územie nachádza“ (sic !!!).

Ak by došlo k samotnej ťažbe, tak by určite tých peňazí bolo viac. Ale, pýtam sa pre koho? Obce v katastri ktorých by sa ťažilo, by sa začali pomaly, ale isto, vyľudňovať. Veď ktože by už chcel bývať v zamorenom a totálne zdevastovanom životnom prostredí, kto by chcel, aby sa rodili postihnuté deti?

Takže pre koho by boli tie peniaze?

Chcem veriť, že obyvatelia stredného Považia si uvedomia, že neexistujú peniaze, ktoré by vyvážili poškodenie zdravia ich a budúcich generácií, ako aj nenapraviteľné škody na životnom prostredí tohto nášho krásneho kraja.

A kto je v pozadí tohto dehonestujúceho (pre obyvateľov Slovenska) projektu?

Sú to kanadské súkromné ťažiarske firmy, ktoré našli v predchádzajúcich volebných obdobiach na Slovensku spriaznené duše a hlavne legislatívu (viď vyššie), ktorá im veľmi, veľmi vyhovuje (o spo-

ločnosti bližšie na stránke www.stopuranu.sk).

Sú to kanadske spoločnosti, ktoré ich vláda donútila ísť preč z vlastného územia (legislatívou), aby nedošlo k devastácii krásnej kanadskej prírody.

Som osobne presvedčený, že to bola filozofia „...choďte tam, tam sa dá kúpiť každý a všetko a za lacný peniaz...tam je legislatívne prostredie pre vás veľmi vhodné...“

Ako iste už viete, za výdatnej pomoci Greenpeace, sa podarilo vzbierať do 60 000 podpisov na petičných hárkoch „Stop uránu“ hlavne z Východného Slovenska, kde je plánovaná ťažba v Jahodnej. Táto prvá časť bola odovzdaná ministrom životného prostredia, ktorý cez svojho štátneho tajomníka odkázal, že sa pri rozhodovaní o prípadnej ťažbe bude prihliadať k názoru občanov žijúcich v danom regióne.

Koncom minulého roka sa nám podarilo v parlamente zmaríť snahu určitých podnikateľských skupín prepašovať do banského zákona ustanovenie o vecnom bremene, čo iste naši občania zachytili v masmédiách. Pokladám to za veľký úspech, avšak iba malý krôčik k tomu, aby nedošlo k devastácii našej prírody.

Som rád, že myšlienku zachovania prírody a kvality životného prostredia po určitom čase prijali za svoju už všetci starostovia Považského mikroregiónu a nielen jeho. Nie bez zaujímavosti je zistenie, že sa skôr podarilo získať na záchranu Považského Inovca samotných občanov, ako niektorých ich predstaviteľov.

Veľmi vysoko hodnotím stanovisko primátora Nového Mesta n/ Váhom, ktoré povedal na poslednom MsZ v minulom roku, ako aj jednoznačne prijaté uznesenie poslancov proti akejkoľvek ťažbe, ktorá by narušila ráz Inoveckého pohoria, čo by malo nezodpovedajúci dopad na areál nielen veľmi navštevovanej zelenej vody, ale na aktivity rozvoja turizmu vôbec.

Očakávam, že podobné uznesenia odznejú na všetkých obecnych zastupiteľstvách, čím sa vytvorí určitá protiváha snahám súkromných zahraničných firiem o drancovanie nášho štátu.

K tomu je ovšem potrebné, aby občania aj Nového Mesta nad Váhom a nielen tí, ktorí v tejto lokalite majú chaty, nielen tí, ktorí navštevujú toto pohorie za účelom prechádzok po lese a zberu hřibov, ale všetci, ktorí si uvedomujú, že nebezpečný radón, karcinogénny rádioaktívny prach vznikajúci pri

mletí uránovej rudy a pri vysúšaní kalových polí, ohrozí generačne zdravie ľudí v okruhu desiatok ak nie stoviek kilometrov od zdroja a zdevastuje prírodu na stovky rokov.

Že zahraniční investori, ktorí tu už zainvestovali nemalé finančné zdroje a vytvorili stovky pracovných miest, budú fabriky sťahovať do lepších podmienok, že sem už nepriđe ani koruna zahraničných investícií, že budú končiť zatiaľ svetoznáme kúpele Piešťany, znehodnotia sa podzemné zdroje pitnej vody od Piešťan až po Trenčín...tých negatívnych dopadov je veľmi veľa. V každom prípade si je treba uvedomiť túto hrozbu. A dá sa v tom niečo spraviť práve teraz!! Ak to nezachytíme na začiatku, tak ohrozíme nielen seba, ale hlavne budúce generácie.

Ako keby som počul...“no, ale ako to ja môžem ovplyvniť?...ja som len radový občan...“

Ako to môžem ako radový občan ovplyvniť? – no predsa tak, že vyjadrim svoju vôľu na petičnom hárku svojim podpisom. Ak nepomôže petícia, existuje ešte inštitút referenda.

Som však presvedčený (zatiaľ), že bude postačovať petícia. Nepochybujem o tom, že súčasná vláda nedovolí devastáciu životného prostredia a neohrozí zdravie svojich občanov ťažbou uránu. Napokon, to nie je vládny záujem. To je záujem zahraničných spoločností, ktoré, ak by sa ťažilo, tak vyťažennú rudu budú predávať na trhoch s uránom a silne pochybujem, že by Slovensku predávali za časť svetovej ceny (viď. úvahu Martina Hriča v denníku Pravda z 18.12.2007 o ťažbe uránu a zlata na Slovensku).

Aj za týmto účelom sa stretávajú starostovia nášho regiónu, aby si zjednotili postup. Naposledy bolo stretnutie v Kálnici 12.12.2007, kde sa prijal určitý postup a stanovili sa úlohy zúčastneným starostom týkajúce sa hlavne osvetvy a prenosu informácií medzi obyvateľov.

Napokon k tomu by svojou mierou mal prispieť i tento môj článok.

Všetky ostatné informácie, vrátane petičných hárkov, ako aj zorganizovanie aktivistov z jednotlivých obcí na získanie čo najväčšieho počtu podpisov, obdržia občania na príslušnom obecnom úrade a u starostu.

Ing. Ján Kišš,
prednosta Obvodného úradu
v Novom Meste nad Váhom

(článok neprešiel našou redakčnou úpravou)

Fašiangy a pochovanie basy

Tohtoročné fašiangy prišli veľmi skoro a boli mimoriadne krátke, keď popolcová streda pripadla už na 6. februára. I počasie bolo veľmi premenlivé a v sobotu 2. februára, keď sa pripravoval fašiangový sprievod po obci už doobeda mierne prepáchalo. Mládež, ktorá sa začína v obci aktivizovať, po-

časie neodradilo a fašiangový sprievod po obci sa úspešne uskutočnil. A čo je ešte cennejšie, všetci účastníci fašiangového sprievodu popri tom, že rozdávali radosť a veselosť po celej obci, sa úspešne zúčastnili i pochovania basy v KD.

K úspešnému priebehu nielen sprievodu, ale i k vykonaniu aktu pochovania basy, napomohli p. Igor Jelínek /i s harmonikou/ Ján Gajdošech st., Igor Kolínek a mládež na čele s Jankom Gajdošechom ml. Zábery z akcie, ktorú zdokumentoval Martin Markech, je možné si pozrieť na internetovej stránke obce.

Ing. Miroslav Borcovan, starosta obce
Foto: Ján Valovič

Bábkové divadlo

Dňa 6. 2. navštívili našu materskú školu bábkoherci z Bratislavy. Deťom predviedli pekne spracované divadelné predstavenie pod názvom „Boľavý zubok“ s jednoduchou zápletkou a primerané ich veku. Bolo obohatené humorom, malo poučný charakter a odznelo v krásnej spisovnej slovenčine, na ktorú v Kálnici akosi zabúdame. Deti sa dosýť zasmiali, komunikovali s bábkami a aktívne sa zapájali do deja, a popritom si opäť pripomenuli, aké dôležité sú naše zuby, starostlivosť o ne, a aké sú správne stravovacie návyky.

Bábky boli veľké a farebné, deti ich mohli dobre vnímať, a vyjadrovali charakter postáv, aj keď išlo o zvieratá, napr. lenivá mačka, pažravé prasiatko... Bábkoherci napokon aj trochu moralizovali a pripomenuli deťom slušné správanie. A to si veľmi cením, pretože v poslednej dobe akoby sme zabúdali na ľudskosť a slušnosť a na to, aké dôležité je, vstúpať ich našim deťom už od malička. Každopádne sme veľmi vďační za ochotu, priniesť aj k nám trošku iného umenia.

Zuzana Škulcová

Čerti na pytačkách

Tento príbeh mi rozprávala moja mama, ktorá sa narodila v dome Krchnavých - Grimutovských. Stal sa v roku 1925, keď mala mama 15 rokov. Susedia, ktorí ho zažili spolu s ňou na vlastné oči a uši, ho pripisovali nadprirodzeným silám a báli sa o ňom hovoriť iným ľuďom, lebo vraj nechceli mať s čertami nič spoločné.

V blízkom susedstve bývali Minárikých - Šmáných, ktorí mali dve dievky. Boli vraj pekné, ale aj pyšné. Na jednej tanečnej zábave jedna z nich povedala v kruhu kamarátok, že im dvom sa veru títo kálnickí mládenci nepáčia a že si budú hľadať frajerov inde, a to nejakých jágrov. Možno, že to ani tak vážne nemysleli, ale povedala, čo nemala. Rýchlo sa to roznieslo medzi ostatné dievky a mládencov.

Jedného večera prišli k tým Minárikých dievkam na vohľady dvaja čerti, oblečení do jagerských oblekov, boli čierni a na nohách mali konské kopytá. Dievky nahovárili, aby sa za nich vydali. Keď bolo dost pytačiek, pobrali sa čerti preč a dievky volali, aby šli s nimi von. Tie však, samozrejme, nesúhlasili. Čerti sa pobrali hore dvorom do humna. Ním prešli do dvora, kde bývala moja mama. U nich boli všetci v kuchyni a počuli kvílenie vetra, čosi ako silný víchor a čudné zvuky. Mama povedala smerom k otcovi, že večer bolo na

oblohe jasno, mesiac svietil, a ten ju poslal, nech sa ide pozrieť, čo sa robí na dvore. Ale hoci ich bola plná kuchyňa, nikto sa nešiel pozrieť, všetci sa báli.

Šli až keď všetko stíchlo a videli, že bránka od ulice do dvora, aj stúp, na ktorom bola priviazaná, sú naklonené von do ulice, akože od toho silného vetra. Na ulicu vyšli aj ďalší susedia, ktorí počuli ten vietor. A aj Minárikých dievky boli vonku, a všetkým hovorili, že u nich boli tí dvaja čudní pytači s konskými kopytami. Napokon sa dievky vôbec nevydali, lebo mali v Kálnici pokazenú povest. Jedno z dievčat chodievalo na salaš za Smatanom, ktorý bol stále oblečený v polovníckom - jágerskom obleku. Možno ju priťahovala tá uniforma.

U Minárikov mali aj dvoch mládencov, jeden sa oženil a druhý ostal slobodný. Ten mal z toho príbehu traumy a hovorilo sa, že ho v noci „gniavi“ a nemôže spať, a tak si volával brata k posteli.

Doteraz nik nevie, kto stál za týmto huncústvom, a tak s tým aj pomreli. Čerti nemohli byť Kálničania, lebo dievky by ich mohli poznať, v zamaskovaní aj podľa hlasu. Víchor bol pravdepodobne urobený vojenskou poľnou sirénou, ručne točenou. A konské kopytá si prirobil na obuv, na to už treba riadnu dávku fantázie!

Ján Staňo

Pani Edita Pastorková rozpráva

Vážení spoluobčania, do nového roku 2008 vám prajem najmä veľa zdravia. Chcem vám všetkým poďakovať za srdečné privítanie po mojom príchode z Ameriky. Bol to pre mňa veľmi príjemný a hrejivý pocit. Dovoľte mi, aby som sa s vami podelila o svoje dojmy.

Dlhú dobu som nebola doma. Len písomný a telefonický styk ma spájal s mojou rodinou. Nebolo vôbec ľahké, žiť 6000 míľ od domova. Moje začiatky za oceánom boli ťažké. Neovládala som angličtinu, no naučila som sa ju. V tejto krajine mnohých národností ju musia ovládať všetci, a tak je to správne. Rodina, v ktorej som žila, ma hneď od začiatku prijala pekne. Oni aj ja sme museli mať veľkú dávku trpezlivosti. Veľmi mi pomohla aj moja veľká snaživosť a odbornosť. Svoju spočiatku slabú znalosť reči som nahrádzala veľkou snahou.

Chýbala mi však moja rodina, priatelia, vy všetci. Toto obdobie v mojom živote bolo naozaj veľmi poučné a aj zaujímavé. Lútosť za domovom som musela prekonať. To bolo veľmi ťažké najmä počas sviatkov. Vrávi sa však, že čo nás nezabije, to nás posilní. Dnes si viem vážiť domov. Nevedela som dobre pochopiť Slovákov, ktorí emigrovali a žili v zahraničí. A dnes viem, aký je to pocit, vrátiť sa z dialky po rokoch domov, ku svojim koreňom.

S odstupom času môžem konštatovať,

že nám v Kálnici pribudli noví spoluobčania. Vítam ich v našej obci. V tejto našej malebnej dedinke, kde každý každého pozná a každý je každému rodina, mi však zrazu chýba tá milá odveká spolupatričnosť. Veď kedysi bolo samozrejmosťou, že sme sa pri stretnutí navzájom zdravili, prehodili spolu zopár slov. To sú tie maličkosti, i keď sú si celkom cudzí. Pochvália si navzájom pekný odev, účes, topánky či šperky... Doprajú si navzájom, a aj im je dopriate. Lásku a úsmevy rozdávať okolo seba, a čím viac rozdávať, tým viac i dostávajú. Toľko moja úvaha.

Prajem vám všetkým, aby v tejto našej krásnej zemi stále kvitla dobrá vôľa.

A na záver jeden recept priamo z New Yorku:

Jahodová osviežujúca pochúťka
1 liter 100% pomarančového džúsu
pol kila zrelých jahôd, môže byť i viac
Jahody pokrájame na štvrtky, dáme do misky s džúsom a na 24 hodín vložíme do chladničky. Potom konzumujeme. Dobrú chuť!

Vaša Edita Pastorková

/pokračovanie v budúcom čísle/

Elektrifikácia Krajnej doliny pripravená

Po vydaní právoplatného stavebného povolenia, sme s p. Ing. Šimnom odovzdali požadované podklady Západoslenským energetickým záväzkom v Trenčíne, k zabezpečeniu jej realizácie. Podľa informácie p. Fortunu – úsekového technika ZSE, na základe už uzatvorenej zmluvy Obce Kál-

nica a ZSE, dokončenie elektrifikácie Krajnej doliny – vybudovanie trafostanice, sekundárnej siete a rozvodov, by sa malo zrealizovať ich pracovníkmi do konca roka 2008. Predpokladaný finančný náklad činí cca 6,5 mil. SK, ktorý uhradí ZSE.

Ing. Miroslav Borcovan, starosta obce

Zo života škôlkarov a školákov

40. výročie otvorenia MŠ v Kálnici

Siedmy december bol významným dňom pre učiteľky i deti materskej školy. Oslavovalo sa 40. výročie jej otvorenia. Na oslavu bol o dôvod viac, pretože medzi deti zavítal aj Mikuláš s plnými balíčkami sladkostí, s ktorým sa deti aj odfotovali.

V materskej škole bolo veselšie ako inokedy už počas celého týždňa, ktorý predchádzal jubilejnému dňu. Deti usilovne zdobili

tortu, na ktorej si potom s radosťou pochutili.

Počas štyridsiatich rokov existencie materskej školy v nej pôsobilo 26 učiteliek, v krátkodobých intervaloch sa na zastupovanie vystriedalo mnoho upratovačiek, kucháriek a kuričov. Niektorí zamestnanci tu pôsobili kratšie, ale sú aj takí, ktorí tu pôsobia desaťročia. Všetkým patrí úcta a vďaka. Medzi naše dlhoročné pracovníčky

V súčasnosti navštevuje MŠ 33 detí, o ktoré sa starajú tri pedagogické pracovníčky a jedna školníčka. Zdravú, výživnú

ne, bohato a šťastne prežiť vlastné detstvo.

Počas večere s pozvanými hosťami bol dostatok času na neformál-

svoju škôlku, veď boli vlastne sami oslávencami - spolu so svojimi rodičmi, učiteľkami a ostatnými zamestnancami materskej školy. Boli pozvaní i hostia, ktorí kedysi pracovali v MŠ alebo jej napomáhajú.

V úvode zaznel príhovor riaditeľky MŠ a k oslave tohto výročia prispeli i deti svojím programom. Po jeho skončení dostali škôlkari darček - veľkú

patrí kuchárka, a zároveň i vedúca školskej jedálne, pani Zuzana Majerníková - 25 rokov, dlhoročnou hlavnou kuchárkou je pani Mária Hladká - 23 rokov. Pani učiteľka Dana Krchnavá tu pôsobí už 16 rokov, jej kolegyňa Zuzana Škulcová 7 rokov, a školníčkou je už 4 roky pani Danko Bučková. Najdlhšie na našej MŠ pôsobí pani Blažena Filipová - 40 rokov, z toho 25 rokov vo funkcii riaditeľky.

a chutnú stravu zabezpečujú dve kuchárky. S deťmi sa zapájame do detských súťaží, do kultúrneho života obce, zúčastňujeme sa folklórnych slávností na Krivosúde - Bodovke. Pracujeme podľa Programu výchovy a vzdelávania detí v materských školách, ktorý je základným dokumentom pre materské školy.

Aj oslávenkyňa sa vyparádila ako sa patrí. Vďaka financiám a pomoci zo strany zriaďovateľa, rodičovským príspevkom a vďaka ochote niektorých rodičov zažiarilo

nové natreté oplatenie a zariadenie školského dvora a záhrady v pestrých farbách. V triedach deťom pribudol nový nábytok, nové stoly a stoličky, nový koberec i záclony, zakryla sa podlaha. Kolektív učiteliek venuje mimoriadnu pozornosť i interiéru materskej školy, ktorý svojou estetickou výzdobou podľa ročných období vytvára priaznivú atmosféru pre pobyt detí v MŠ. Materská škola by mala byť pre každé dieťa príležitosťou zmyslupl-

Kolektív MŠ 2007

prácu dostali aj bývalí zamestnanci. Je nutné pripomenúť, že k usporiadaniu týchto osláv prispel aj OcÚ Kálnica, ktorému kolektív zamestnancov MŠ touto cestou vyslovuje úprimné poďakovanie.

A čo dodať na záver? Snáď iba popriať materskej škole do budúcich rokov veľa šťastných detí, deťom dobrých pedagógov a všetkým veľa úspechov.

Blažena Filipová, zástupkyňa riaditeľky ZŠ s MŠ v Kálnici,
foto Martin Markech

Michal Zahumenský medzi deväťdesiatnikmi

Kto je Michal Zahumenský, vie každý obyvateľ Kálnice. A kto by nepoznal jeho, určite si spomenie na jeho manželku Margitu, rod. Viktorovú a mlyn na Darane. A ešte na knižku spomienok „Kálnické príbehy“ od Milana Stanu, ktorá vyšla v jeseni minulého roka. Sú v nej zaznamenané príbehy pani Margity a jej manželky. Poviete si, že písať o nich je ako nosenie dreva do lesa. Ale predsa, oni dvaja majú aj iné spomienky, také, ktoré doteraz nikto nezapísal, teda aj pre nás niečo zostalo, a koľko je ešte toho, čo nikto nikdy nezapísal a nezapíše, pretože to najpodstatnejšie z ich života je vlastne nevyjadriteľné slovami. Príbeh ich života, každého zvlášť a spoločne. A to je studnica múdrosti, poučenia, ako zvládať úskalia života a ako si udržať živý vzťah aj po toľkých rokoch. Manželia Zahumenský sú totiž najstarším párom v Kálnici. Koncom mája oslávia 67 rokov spoločného života! Aké šťastie, aká vzácnosť, nielen v našej obci.

Starší z dvojice je pán Michal. Narodil sa 15. augusta 1916 vo Veľkých Stankovciach.

Jeho rodičia Ján /1875 – 1959/ a Zuzana /1880 – 1942/ boli silne nábožensky založení, ako väčšina ľudí na začiatku 20. storočia. Za 22 rokov /od 1901 do 1923/ sa im postupne narodilo 11 detí, z ktorých sa dospelosti dožilo iba 7 a do dnešného dňa žijú len dvaja, náš Michal a jeho najmladší brat Štefan /1923/, ktorý bude mať 85 rokov. V ich dvojizbovom dome žilo 7 detí, dvaja rodičia, otcova mama a jeho dve sestry, teda 12 ľudí. Spávalo sa na posteliach po troch. Pán Michal má spomienku na takéto spanie: bol malý, ešte nechodil do školy, keď sa v noci prebudil /vraj býval námesačný/ a potom nešťastne sa vstal z postele, ale išiel si ľahnúť k jednej z otcových sestier, ktorá bola hluchonemá a mala posteľ pri tenkej stene od rodičov. Tí počuli nezvyklý krik od sestry, a keď sa išli pozrieť, čo sa deje, našli malého Michala u tety. Dlhý čas bola táto príhoda predmetom žartov v zmysle „taký malý a už chodí za ženami spávať...“ Život v rodičovskom dome pri gazdovstve a toľkých deťoch však nebol iba do smiechu, boli tu každodenné povinnosti okolo domu, zvierat, rolí... Jedenásť pôrodov bola veľká záťaž pre ženu, ale vtedy sa deti viac brali ako dar Boží. Takmer každá rodina prišla o nejaké dieťa. U Zahumenských to boli štyri a piate, dcéra, zomrela rok po svadbe na silný zápal pľúc, vraj čakala...

V rodinách sa ctíla autorita rodičov. Aj u Zahumenských mala hlavné slovo babka, otcova mama. Michal si ju pamätal, ako ležala na posteli, bola ochrnutá, a velila celej rodine. Dospelí rodičia ju museli poslúchať až do jej smrti. Vraj bola už veľmi stará a nemohla umrieť, aj keď si to

sama želala. Dokonca im radili, aby išli do kláštora v Beckove /aj keď boli evanjelici/ a dali sestrám na modlenie, aby si Pán Boh babku povolal. Napokon zomrela, po nej zakrátko jej hluchonemá dcéra a druhá išla do Trenčína do služby.

Michalova mama bola známa ako liečiteľka malých detí. Pamätá si, ako dali stoličku medzi stôl a dvere, na ňu lopatu a okolo lopaty otáčali dieťa v perinke, pričom mama prosila Pána Boha, aby vzal nemoc. Bola to vlastne „biela“ mágia. Sila, ktorá mala spôsobiť uzdravenie, bola totožná s

kresťanským Bohom, i keď sa používali pohanské postupy, ale slová boli viac modlitbou ako zariekaním a tiež využívala silu liečivých masť. Často hovorievala: „Keď Boh nepomôže, ľudská pomoc je márna“. Stávalo sa, že dieťa nevzali k lekárovi v počiatočných chorobách, ale až keď bolo neskoro. Chorého naložili na voz a išlo sa do Trenčína. Niekedy pacient zomrel cestou... Liečilo sa aj pitím vody, v ktorej sa namáčali uhľiky - po tri gly. Aj samotný Michal bol v istom zmysle obeťou domácich liečiteľských metód. Ako malý prekonal tbc chrbtice, čo mu zistili takmer o 50 rokov neskôr v nemocnici v Trenčine. Býval slabý, citlivý na svetlo, dlho ležal. Prekonal aj trachóm, belfmo. Doma ho liečila mama za pomoci staršieho brata spôsobom, ako sa liečil dobytok: roztkli kamennú soľ, zmiešali ju s korením a cez husie brko fúkli do oka. Pocity z takéhoto „liečenia-mučenia“ boli nepopísateľné! Po rokoch mu lekárka na očnému našla poškodenie oka následkom vyššie spomenutého „liečebného“ postupu, ale podstatné je, že belfmo mu vtedy vyliečili.

Ešte jedna spomienka na každodennú hygienu: „Pri rannom umývaní mal otec zvyk brať si vodu do úst, potom ju vypľul na ruky a na tvár. My deti sme si pri umývaní vodu nalievali do dlaní z hrnčeka a z dlaní na tvár. Pri tomto umývaní mi raz mladší brat nalial na hlavu horúcu vodu, mal som prísť o vlasy, ale pri-

šiel o ne on. Dokonca aj do školy chodil s čiapkou na hlave. V tých časoch bolo veľkou hanbou byť holohlavý.“

Základnú školu absolvoval doma, v Stankovciach, od 6. ročníka začal chodiť na Štátnu meštiansku školu v Trenčine, na tri roky, a ešte jeden rok na kurz, aby sa naučil písať na stroji. Po škole mal možnosť pracovať na notárskych úradoch či robiť pisára u starostu, ale na úrad ho neprijali. Miesta boli obsadené, pred druhou svetovou vojnou u nás pracovali českí úradníci. Brat bol murár,

nezabudol na ňu.

Po vyučení za pekára v Sudechtach si hľadal vhodné zamestnanie, a práve v tom čase náhle umrel pán Viktor, a tak sa ponúkol do práce. Pekáreň však bola malá, všetko sa robilo ručne, bol by sa musel novo učiť, preto prácu nezobral. Kvôli Margite chcel pracovať u Viktorovcov, páčila sa mu. Myslel si, že bude mať príležitosť spoznať dievča v domácom prostredí, bez pretvácky. Zdalo sa, že má dobrý charakter. Vceli nevyšli podľa jeho predstáv, ale do Kálnice chodieval s kamarátmi na vohľady. Takto to bývalo zvykom.

Od spomínanej svadby prešli štyri roky. Mama Zahumenská bola vážne chorá, priala si, aby sa syn oženil, lebo v dome nemal kto variť. Mama Viktorová zase chcela vydať najskôr staršie dcéry a najmladšiu Margitu až nakoniec. Ale mladí sa rozhodli. A bola svadba - 30. mája 1941 v ev. kostole v Beckove. Skromná hostina sa konala v Stankovciach. Nevesta mala kostým a čelenku, venček si sama zložila z hlavy po svadbe. Do tanca pre siedmich svadobčanov hral gramofón, zákusky napiekol ženích, aj líkér pripravil. Krstní rodičia, dvaja bratia a dve sestry. Peniaze nemali. Výbava - jeden kufer a periny, si nevesta nechala príviezť.

Dom v Stankovciach mal vtedy dve nevesty. O rok zomrela mama Zahumenská. Otec prešiel do opatery druhého synovi a Michal so ženou dostali na sedem rokov do opatery tetu Katarínu, ktorá sa vrátila zo služby v Trenčine. Teta mala dôchodok 120 Kčs, ktorým prispievala do rodinného rozpočtu.

K týmto rokmi sa viaže jeden tragický príbeh: V Stankovciach sa stala jedného leta vražda. Zabili mladého Stankovčana Lorenca nožom, ktorí zobrali z domu Zahumenských. Mama si myslela, že nôž stratili deti. Keď do domu prišiel „šandár“ /už prichod zdárá do domu bola hanba/ a povedal im, čo sa stalo, bola hlboko otrášená: „Prečo ma Pán Boh trestať, že našim nožom zabili človeka!“ Vražda sa stala kvôli revnivosti Stankovčanov a bohatších Hamranov. Stankovskí mládenci nabili Hamranov, lebo im bránili chodiť za „ich“ dievčatami a hamranski sa išli pomstiť. /Na vohľady chodievali viacerí, až jednému dievka povedala, aby nebral kamarátov, a prišiel sám./ Stretli mladého Lorenca, ale veľmi slušného človeka, a bez dlhého váhania mu zabolli pripravený nôž medzi lopatky. Chlapa prehodili za plot do záhrady. Skoro ráno ho našla umierajúceho dievčinka z toho domu a zakrátko umrel. Bol pri tom aj Michalov švagor. Na krátko ho zatvorili, ale ukázalo sa, že je nevinný, tak ho prepustili. Zabil ho nejaký Zajac, priznal s. Nôž vzal zo Zahumenských kuchyne, a po čine ho zlomil

a hodil do potoka vo Veľkých Biskupiciach. Po čase, keď si odpýkal trest vo väzení, prišiel do TOS-ky hľadať prácu, a vtedy sa stretol s Michalom. Takto rodina Zahumenských prišla o jediný nôž v dome. Príbeh akoby predznamenával kruté roky, ktoré nasledovali.

Bola 2. svetová vojna. Písať o mladej láske, šťastných rokoch rodinného života, o deťoch, sa akosi nedá. To všetko bolo, ale bolo to komplikovanejšie, akoby na hraniciach života a smrti. Mladí manželka boli dva týždne spolu, keď Michal dostal povolávací rozkaz na front. Mal ísť do Nitry. Ochorel, a preto prišiel o jeden deň neskôr. Jeho sprievodná batéria už odišla na front. Zostal v kasárňach, dali mu uniformu a napokon sa stal čašníkom v dôstojníckej jedálni. Strážili zbrojnicu. Po troch týždňoch dôstojníci odišli na front a Michal domov, pretože Ministerstvo vojny umožnilo odísť starším vojakom do civilu.

Pokiaľ ide o boje na fronte, v podstate mal šťastie. Prvýkrát ho povolali ako 20-ročného, bol chorý. Druhýkrát, hneď po svadbe v r. 1941, bol zase chorý. Až na tretíkrát ho vzali do Trenčína v roku 1943. Lekár skonštatoval: "pod guľku bude dobrý". Preradili ho do leteckej opravovne v Trenčianskych Biskupiciach. A tak sa vyhol tretíkrát frontu. Odtiaľ sa dostal do Nemecka na zaškolenie, hoci pôvodne im tvrdili, že pôjdu na 3-4 týždne do Sudet. Pred časom bol v Roudnici nad Labem ako pekársky učeň, prostredie poznal, teda súhlasil. V Nemecku nebolo dobre, bol tu hlad, neustále bombardovanie, chlapi mali zakázané fajčenie pod hrozbou väzenia. Pracovali tu 17-18-roční mladí ľudia, aj dievčatá. Opravovali prestrelené krídla lietadiel. Pracovali tam aj ruskí zajatci. Jedlo bolo katastrofálne, Rusom hádzali do kotla na polievku aj žaby. Slováci jedávali najčastejšie žihľavu a zemiaky, občas bola ryba, polievka z ovsených vločiek, ale všetko bolo nechutné. Namiesto 3 týždňov zostali v Nemecku 6 mesiacov. Potom zase pracoval v Tr. Biskupiciach v opravovni, krátko aj po vojne ako civilný zamestnanec. To už mohol chodiť do práce na bicykli a konečne byť so svojou rodinou.

Po oslobodení sa výroba zrušila, prešiel do TOS v Kubrej, kde vyrábali obrábacie stroje. Práca pri stroji mu nešla, keďže mal mešťianku, prešiel do kancelárie a stal sa vedúcim personálneho. V TOS pracoval celkovo 20 rokov, až do dôchodku. Iba posledné roky sa nechal preradiť do strážnice. Mal už dosť kancelárskej roboty.

Na roky vojny má veľa spomienok a príhod. Spomenieme dve z roku 1941: V Nitre mali dosť jedla v kuchyni. Zvýšilo, pretože vojaci, ktorí boli z okolia, využívali možnosť odbehnúť tajne domov na víkend, ale jedlo sa neodhlasovalo. Jeden kuchár bol veľmi „šetný“, jedlo si tajne

brával domov, nikomu nedal, ani vojakom pri bráne. Keď odchádzal s kufrom plným rezňov, chytili ho na vrátnici. Doplatil na svoju lakomosť. Michal „čaroval“ inak. Prišiel do izby, prikázal vojakom, aby si pripravili vojenské misky a išli von, že zavolá, keď sa kúzlou vydarí. Pod kabátom mával „safalátky“ a iné dobroty z kuchyne... Jeho neprezradili.

Druhú príhodu má zo služby v Bratislave. Vo voľnom čase chodieval s kamarátom do krčmy. Chlap mal rád alkohol, a tak aj dosť hlboko do vrecka. Michal sa často nechal uhovoriť, aby mu zaplatil. Keď si vypili, kamarát mával všelijaké chůtky. Raz išli do Vidrice, kde sa nachádzali dámy pre potešenie. Kamarát sa dohodol s jednou „paňou“, že im spomínané služby poskytne za polovičnú zľavu, teda obom za 10 korún. Ako prvý s ňou šiel do izby kamarát, ale ona chcela najskôr peniaze, tak musel za Michalom. Lenže náš Michal vonku nečakal. Rozležalo sa mu v hlave, že takéto služby nebude podporovať a kamarát nech si zaplatí za svoje. A tak odišiel. Žena chlapa vyhodila.

Tretí príbeh z vojenských čias sa viaže k Dubnici nad Váhom. Kamaráti ho vzali do partie a nútili, aby pil zarovno s nimi. Bol tam aj jeho bratanec, hovoril, že bude zábava. Aj bola. Michal nikdy neholdoval pálenke, a preto ani teraz namal šance vydržať takéto tempo. Odpadol. Vyľakaní parťáci ho preniesli do kasárni ako mŕtveho. Tri hodiny nejavil známky života. Napokon sa sám prebral.

Manželia Zahumenski, syn Milan a brat Štefan na oslave 85-tich narodenín p. Margity.

Ďalší príbeh je tiež na hranici života a smrti: mali ho po prvýkrát zastrelil. Bolo to v Stankovciach, na jar 1945, keď u nich na dvore a v dome urobili ruskí vojaci lazaret. Ruský dôstojník chcel od neho, aby prezradil bydlisko veliteľa gardy. Bol to dobrý človek, katolík, ktorý túto funkciu prevzal iba nedávno, zrejme netušiac, do čoho sa tak dostane. Býval 4 domy od nich. Michal im vysvetľoval, že je to dobrý človek a bydlisko im neukázal, aj keď sa mu

vyhrážali zastrelením. Nakoniec ho nechali na pokoji.

Nasledujúci príbeh tiež súvisí s druhou svetovou vojnou. Druhýkrát ho chcel zastrelil jeden bývalý farár a sukníčkár. Mal otca Nemca, sympatizoval s gardistami. Bol na hraniciach za frajerkou, keď ho zatkli a po odsúdení poslali do Jáchymova. Po prepustení už nemohol pracovať ako farár, hľadal si prácu v TOS. Michal Zahumenský ako vedúci personálneho a člen KSČ musel napísať do kádrového posudku, že bol odsúdený na práce v Jáchymove. Dôsledok: neprijali ho do kvalitnejšej práce. Vinil za to Michala. Vyhrážal sa, že ho zastrelí, aj starostu a okrskára. Našťastie sa tak nestalo. Oedlho ochorel a zomrel.

A tretíkrát ho mienil zastrelil pekáč zo Stankoviec. Tiež ochorel a zomrel. Bol vedený ako partizán, ale po jeho smrti robili stavebné úpravy na jeho dome a našli v múre doklady, ktoré potvrdzovali opak, že strieľal partizánov. Takto sa pán Michal stretol so zlobou človeka bojaceho sa odhalenia pravdy. Anjel strážny bol pri ňom.

Jedna „pikantná“ príhoda sa viaže na obdobie vedúceho personálneho v TOS-ke. Pohádal sa vtedy s úradmi. Príčinou bola žena či muž, ktorá sa chcela u nich zamestnať a predložila doklady, občiansky preukaz na mužské meno. Michal videl pred sebou ženu, manželku a matku troch detí. V Trenčíne jej vydali doklady ako mužovi. Bolo to v polovici 60-tych rokov. Žila mimo domov, v

zemiakov. Cestovala autobusom zo Stankoviec do Beckova aj s bicyklom, aby sa potom mohla dostať do Kálnice. Rofa bola ďaleko, asi hodinu cesty, práca ťažká pre dve ženy. V sobotu dostala bolesti ešte na roli, pomaly prišli domov. Mama vystrojila tovariša do krčmy na 2 dcl rumu, aby zahnal bolesti. Továriš sa vrátil až o polnoci, lebo medzitým šiel ešte na vohľady. Po vypití alkoholu Margita spala až do rána. Ráno jej zase bolo zle, teraz mama priniesla 2dcl borovičky. Zaspala. Keď bolesti prišli po tretíkrát, mama už išla po pôrodnú babu. Bolo jasné, že bude rodiť. Nemala u matky nič pre dieťa, myslela si, že má ešte čas. Porodila syna Milana. Umyli ho v škopiku, kde sa umývali riady, zabalili do starých košík a priložili k prsníku. U matky zostala dva týždne. Sestra medzitým išla do Stankoviec pre prípravené veci pre dieťa. Druhého dieťa, dcéra Elenka, sa narodilo o rok a pri pôrode bol aj otec. Stačilo mu. Tretie dieťa prišlo na svet v r. 1943, o ďalší rok. Pôrod bol ťažký, ďalšie dieťa sa už báli mať. Ani nemali. Malá Emília sa narodila v čase, keď Margita bola doma sama s dvomi malými deťmi, lebo muž bol v Nemecku. Sama si musela ísť po pôrodnú babu, nahriať vody, zavolať susedku. Po pôrode uvarila melencovú polievku a zamiesila na chlieb. Keď večer prišla pôrodná baba kúpať dieťa, lebo taký bol zvyk, že deti zo začiatku kúpavala babica, chlieb už bol napečený.

V Stankovciach bývali do roku 1955, do veľkej povodne. Teda 14 rokov. Postavili si tu menšiu chalúčku, ktorú povodeň zničila. Margita bola vtedy sama doma. Michal bol v práci. Neďaleký potok sa vylial, drevo zahatalo vodu a tá sa vliala do dvora a potom aj do domu. Margita sa zachránila, že vyšla na pec. Kredenc plával až po dvere. Zachránili ich vojaci. Všade zostalo plno blata, molu, aj v šporáku. Všetko bolo zničené. Deti zo znečistenej vody ochoreli, aj Margita. Boli aj v nemocnici v Trenčíne. Rozhodli sa. V Kálnici žije sama mama Viktorová, prídu bývať k nej. Jedna jej sestra sa vydala a druhá žila v Amerike.

Rodičia Margity Viktorovej sa zoznámili v Amerike, žili tam 10 rokov, narodili sa im tri deti a potom sa vrátili do Kálnice. Postavili si dom / dnes v ňom bývajú manželia Zahumenski/, lebo v starom mlyne nebolo miesta. Margita sa im narodila 10. septembra 1922. Jej prababkou bola krstná mama Jozefa Miloslava Hurbana, ktorý bol synom beckovského ev.farára Pavla Hurbana. Hurban veľmi rád chodieval ku svojim krstným rodičom. Sedával pod lipou, ktorá je ešte dnes v ich dvore. Pri tomto rozprávání mi pani Margita zanútila pesničku „Pod tou našou lipou“. V dome bývala pekáraň, vpredu sa miesilo cesto a v zadu bola pec. V mlyne mlal brat p. Margity, ale keď pekáraň zrušili, odišiel pracovať mimo Kálnicu a mlyn chátral. Dnes sú z

Prahe. Čítala sa ako muž, aj žila s priateľkou a fajčila. Čakali ju ešte nejaké operácie. Takto sa prvýkrát stretol so zmenou pohlavia u nás.

Vojna už skončila, je čas na rodinné veci. V prvom rade sa zmienieme o deťoch. V roku 1941, keď išiel Michal prvýkrát na vojnu, zostala jeho manželka v požehnanom stave. Žila u svokrovcov v Stankovciach. Ale v Kálnici bola sama jej mama, bez chlupskej pomoci. Margita jej prišla vypomáhať na týždeň s kopáním

Poznámky k rodu Blažeja Kálnického-Valoviča

VALOVIČOVCI

S menom Valovič sa dnes môžeme stretnúť v mnohých lokalitách Slovenska. Podľa „Databázy vlastných mien a názvov lokalít na Slovensku“ (P. Ďurčo a kol.), k roku 1995 to bolo 681 krát v 131 lokalitách. Meno Valovičová dokonca 730 krát v 147 lokalitách. Hoci sa venujem skúmaniu tohto fenoménu v čo najširšom rozsahu, v tomto článku sa obmedzím iba na Valovičovcov z Kálnice, najmä však na Blažeja Kálnického, zvaného Valovič.

Podnet k tomu mi dala publikácia „Kálnica“, vydaná obecným úradom v Kálnici v roku 1996, najmä stať od PhDr. Jany Karlikovej s názvom „História Kálnice do roku 1914“. Vtedy som sa dozvedel aj o krokoch, ktoré urobil pán Michal Krajčík, aby z temnoty zabúdania vyniesol na svetlo poznania rod Valovičovcov. Vykonal doteraz nie celkom docenenú významnú heuristickú prácu. Patrí mu najmä zásluha a aj vďaka na znovuoobjavení základného pramenného dokumentu, t.j. Armálesu, ktorým boli kálnickí Valovičovci nobilitovaní (povyšení) do šľachtického stavu. Zhromaždil tiež množstvo ďalších cenných materiálov a podnietil aj stretnutie žijúcich potomkov tohto rodu nielen po meči ale aj po praslici.

Armáles je písaný v latinskom jazyku. Dochoval sa vo veľmi zlom stave a aj po zrekonštruovaní jeho textu zostali niektoré jeho časti nečitateľné. V čase, keď sa tvorila publikácia o Kálnici nebol k dispozícii jeho kvalifikovaný slovenský text, preto všetci tí, ktorí niečo o tomto rode publikovali, vychádzali často iba z domniek.

Chcel som sa však dozvedieť veci „z prvej ruky“, a preto som sa sústredil na získanie jeho kvalifikovaného slovenského prekladu. Bol som totiž presvedčený, že iba ten môže dať správnu, neskreslenú odpoveď na rad otázok spojených s nobilitáciou spomenutých Valovičovcov.

Tento preklad predovšetkým spochybnil tvrdenie, že Blažej Kálnický, zvaný Valovič, bol povýšený do šľachtického stavu za zásluhy v boji proti Turkom. V nobilitačnej listine cisára Rudolfa II. z 3. apríla 1592 sa totiž uvádza úplne iný dôvod: disciplinované plnenie úloh na poste kráľovského miestodržiteľského notára.

Preklad Armálesu spochybnil aj ďalšie tvrdenie o protežantovi spomenutého Blažeja. Ani názvom sa v ňom nespomína meno Jána Bánfyho. Bol to najmä nitriansky biskup Štefan Fejérkövy, v danom čase

radca a v uhorskom kráľovstve miestodržiteľský zástupca. Druhým dôležitým mužom v tejto akcii bol Ján Kutasy – vyvolený biskup rábsky (Rába – dnes Győr – pozn. P. B.) a miestny večný župan, radca a na dvore cisára Rudolfa II. hlavný kancelár.

V Armálesu sa uvádza aj celý rad ďalších významných a vplyvných cirkevných hodnostárov a celkom nakoniec aj vysoko postavených šľachticov. Meno Jána Bánfyho sa medzi nimi nenachádza.

Na zásluhy v boji s Turkami sa odvoláva aj Michal Krajčík. Usudzuje,

že Blažej, a s ním spolu nobilitovaní brat Martin a švager Ján, sa vyznamenali v bojoch o Beckov, respektíve o Nové Mesto nad Váhom. Táto domnienka však nemá reálny základ, lebo k bojom v uvedenej oblasti došlo až v roku 1593, keď už menovaní boli povýšení medzi šľachticov.

Blažej Kálnický-Valovič pôsobil ako kráľovský miestodržiteľský notár. Zatiaľ som však nenašiel odpoveď na otázku, kde túto funkciu vykonával. Samotný úrad notára sa objavuje zhruba od roku 1200, na základe rozhodnutia kráľa Belu III., ktorý v listine z roku 1181 zdôraznil nevyhnutnosť zhotovovania písomných dokumentov o rozličných transakciách, zmluvách a dohodách na tzv. hodnoverných miestach. Hodnoverné miesta na požiadanie stránok, z príkazu cirkevnej alebo svetskej vrchnosti, vykonávali spisomňovaci alebo inú úradnú činnosť, považovanú za právoplatnú v oblasti uhorského svetského práva. Boli zriaďované obvykle pri kapitulách, v opátstvách alebo prepoštvách. Jedným takýmto bolo aj hodnoverné miesto pri nitrianskej kapitule, s pôsobnosťou na západnom a strednom Slovensku. Funkcia notára si vyžadovala patričné

vzdelanie. Musel vedieť nielen písať a čítať, ale ovládať aj vtedy používané jazyky, najmä maďarčinu a latinčinu. Pre výkon jeho funkcie bola zrejme nutná aj znalosť vtedajšieho práva a právnych predpisov.

Tento predpoklad je potvrdený aj v texte Armálesu, kde sa osobitne zdôrazňuje, že Blažej Kálnický-Valovič bol „dobro vo vedách vzdelaný“. Vynára sa však otázka, kde získal potrebné vzdelanie. Najmä ak zohľadníme fakt, ktorý sa takisto v Armálesu zdôrazňuje, že pochádzal z neurodzených pomerov. Táto otázka zostáva zatiaľ nezodpovedaná.

Nobilitáciu sa Blažej, jeho brat Martin a švager Ján v zmysle Tripartitum – zbierky zvykového práva Uhorska rozdeľujúceho uhorskú spoločnosť na všemočný, tzv. „politický národ“, a na celkom bezprávný ľud, dostali medzi privilegovanú vrstvu so všetkými právami, ktoré jej patrili.

Ako to však bolo s ich konfesiou? Vzhľadom na to, že všetci kálnickí Valovičovci sa hlásia k evanjelickému augsburskému vyznaniu, môže vzniknúť domnienka, že aj spomínaní Blažej, Martin a Ján patrili k evanjelikom. Veď uvážme: Blažej pôsobil ako kráľovský miestodržiteľský notár v kancelárii nitrianskeho sídelného rímsko-katolíckeho(!) biskupa. Nemožno prehliadnuť ani to, že cisár Rudolf II. vyvíjal silné protireformačné úsilie. Preto sa dá len veľmi ťažko predpokladať, že uvedení páni by navrhli a aj nobilitovali luteránov. Zmena konfesie nasledujúcich generácií kálnických Valovičovcov sa udiala podľa mňa neskôr, až po ich nobilitácii a súvisí pravdepodobne so zmenami, ku ktorým došlo v ďalších obdobiach.

Do šľachtického stavu boli okrem Blažeja povýšení i jeho brat Martin Kálnický, ináč Valovič, ako aj švager Ján Valovič. Všetkým uvedeným, ako aj ich dedičom a potomkom mužského pohlavia, udelil cisár Rudolf II. aj šľachtický erb. Súčasne vyslovil želanie, aby Blažej, jeho pokrvný brat a švager, všetci ich legitímni dedičia a potomkovia mužského pohlavia „boli

všetkými ľuďmi, akéhokolvek stavu, hodnosti, postavenia, vyznamenania ako nobilitovaní spomínaní, menovaní, pokladaní a považovaní“.

Zatiaľ čo u Blažeja je jasne uvedený dôvod jeho nobilitácie, o dôvode jeho brata a švagra nie je žiadna zmienka. Domnievam sa, že odpoveď na túto otázku dostanem (možno) pri štúdiu dokumentov uhorskej kráľovskej kancelárie, ktorá návrh na nobilitáciu vypracovala. Z tohto zdroja sa možno dozviem, čo takýto „špás“ stál. Len pre ilustráciu uvádzam údaje o taxách, ktoré vyberala kráľovská dvorná kancelária českého kráľovstva. Iba pre predstavu: za grófsky stav sa v 18. storočí platilo 200 zlatých, za jednoduchý šľachtický stav 150. Druhú skupinu tvorili taxy, ktoré si rozdeľovali úradníci, podieľajúci sa na vzniku konkrétnej listiny. Tieto poplatky mohli tvoriť pomerne vysoký obnos – odhadom až okolo 500 zlatých.

Blažej, brat Martin a švager Ján zrejme tvorili základ rozvetveného stromu troch základných línií kálnických Valovičovcov. Osobne sa domnievam, že pokračovateľmi Blažejovej línie boli tí Valovičovci, ktorí sa v ďalších obdobiach označovali prímenom Galbaví-Paukech (Palkech, Pavkech) a podobne. Tí, čo dodnes nesú prímeno ľstok, sú zrejme potomkovia Martina. A tí s prímenom Valech budú s veľkou pravdepodobnosťou potomkovia Blažejovho a Martinovho švagra Jána Valoviča, ktorý aj v Armálesu je označený ako Valovič - Valo. Všetci títo mali právo podľa Armálesu na používanie šľachtického titulu, rovnako tak aj ich mužskí potomkovia. Treba povedať, že toto právo aj využívali.

Zodpovedať aj túto otázku, a možno nespochybniteľnejšie ako dochované listiny, by mohol test DNA. Nie je to však lacná záležitosť a nepredpokladám, že dnes žijúci kálnickí Valovičovci budú ochotní zúčastniť sa takéhoto projektu a investovať doň.

Predsa však, ak by sa takí našli, môžem poskytnúť potrebné informácie.

Na záver svojho článku chcem informovať, že pracujem na obsirnejšej monografii o Valovičovcoch. Privítal by som akékoľvek údaje o súčasných Valovičovcoch v Kálnici a ich predkoch. Pomohlo by mi to v mojej bádateľskej práci a získané poznatky by prispeli tiež k prehĺbeniu poznatkov z histórie obce, meno ktorej si zvolili a pestujú, či nosili.

PhDr. Pavel Barinych, CSC.
Komársky rad č. 608, 930 25 Vrakúň, Tel : 031/55 19 502

Základná škola s materskou školou

Od 1. januára 2008 už spojená

Na základe rozhodnutia Ministerstva školstva SR, po ročnom vybavovaní sa Základná škola v Kálnici zlúčila s Materskou školou v Kálnici do jedného subjektu s právnou subjektivitou. Na základe konkurzu riaditeľkou tejto školy bola ustanovená Mgr. Monika Roháčková, zastupkyňou riaditeľky sa stala Blažena Filipová, ekonomkou je Ing. Anna Podhorská. Želáme spojenej škole veľa študijných výsledkov k spokojnosti učiteľov, žiakov a rodičov.

Z prác našich žiakov

JARNÉ PRÁZDNINY I.

Pred nimi: Ja sa teším na jarné prázdniny, lebo budem hrať s kamarátmi futbal. A keď bude pršať, zahrám si doma počítač alebo playstation. Možno pôjdeme s Kristiánom Rozvadským na bunker. Na druhý deň pôjdeme s Barym na prechádzku. Ja sa teším, že budeme mať nové hry na playstation. Potom sa pôjdem bicyklovať s kamarátmi, a s Marcelom. Pôjdeme k nám pozerať filmy. Ešte ja s mamou pôjdeme do obchodu. Večer keď sa zotmie pôjdeme hrať schovávačky.

Po nich: Ja som s jarnými prázdninami spokojný. Veľmi sa mi páčili. A spokojný som najmä preto, že sa mi nestal nijaký úraz.

Lukáš Šicko, 4. roč.

JARNÉ PRÁZDNINY II.

Moje prázdniny sa mi páčili.

Hral som počítač a futbal.

Keď sa zotmel, tak som hral schovky.

Potom som si išiel pozrieť televízor.

Musel som byť vnútri, lebo som bol chorý.

Marcel Lintner

JARNÉ PRÁZDNINY III.

Cez jarné prázdniny som bol u babiny.

Ona sa sťahuje.

Prišiel aj majster. Robil nám obkladačky.

Keď sme sa najedli, odišiel a bolo voľno.

V nedeľu bolo tiež voľno.

A tak moje prázdniny končia.

Miloš Šutovský, 4. roč.

JARNÉ PRÁZDNINY IV.

Cez jarné prázdniny som vonku hral futbal.

Bol som s kamarátmi na ihrisku.

Vozil som sa na bicykli.

Išiel som na bahniatka.

Dva dni som bol chorý.

Išiel som aj mame do obchodu.

Večer sme hrali schovávačky.

Doma som si utrel prach.

Večer sme hrali playstation.

Na obed sme mali guláš.

V nedeľu sme mali fajrant.

Prázdniny sa mi páčili.

Tomáš Šicko, Miloš Šutovský, 4. roč.

AKO SOM PREŽILA JARNÉ PRÁZDNINY

V piatok, deň pred jarnými prázdninami, som išla do Nového Mesta nad Váhom na očkovanie. Na očkovanie som išla s mojou babkou a tam mi brali krv. Po chvíli sme išli do Tehelnej 63, takže do Mnešíc. Tam som bola so svojou rodinou. S bratrancom sme varili a napichovali cumle a fajky. V stredu som išla do Trenčína a tam sme ich predávali. Zobrali sme lízatka a išli sme domov. V nedeľu sme prišli do Kálnice. Na druhý deň sa nám skončili prázdniny.

Vierka Heráková, 4. roč.

KARNEVAL I.

Ráno sme prišli do školy a učili sme sa jednu hodinu.

A potom sme sa najedli a išli do kultúrneho domu.

Tam sme sa najprv dobre zabavili a potom sme tam mali pohostenie.

Išli sme sa potom ešte trochu zabaviť. Boli tam pekné masky.

Boli tam tieto masky: superman, vojak, batman, smrť, nindža.

Keď sme dotancovali, tak sme sa prezliekli a išli na obed.

Potom, keď sme dojedli, tak sme išli do družiny a potom domov.

Lukáš a Majo, 4. roč.

KARNEVAL II.

Dňa 31. 1. sme mali výborný karneval, na ktorom sme sa dobre zabavili. Dávali tam dobré pesničky. Každý mal pestrofarebné masky. Boli tam výborné sladkosti. Boli tam aj škôlkari. Každý tancoval ako sa len dalo. Pani učiteľka bola ježibaba. V kultúrnom dome boli už pripravené stoly na fašiangovú zábavu. Keď škôlkari odišli, po piatich minútach sme išli aj my. Na kamevale bola zábava.

Majka Vašková, 1. roč.

Emá Šagátová, 4. roč.

NAŠA ŠKOLA

Naša škola je pekná.

Rád sa v nej učím.

Na hodinách musíme byť dobrí.

V škole máme dobré hry.

Naša škola je zvonku vždy vyzdobená.

Naša riaditeľka sa volá Monika Roháčková.

V tejto škole sú aj vychovávateľky.

Sú tu aj zlí žiaci. Mne sa škola páči.

Tomáš Šicko

ŠKOLA JE KRÁSNA

V škole sa nemá biť a ubližovať spolužiakom.

Na Veľkú noc je šibačka.

V lete sú najlepšie prázdniny. Zas v jeseni sa púšťajú šarkany a sú prázdniny. V zime sú tiež prázdniny, ale je aj Mikuláš, aj Ježiško. A tak to chodí dookola. Blížia sa jarné prázdniny. Potom sú letné, jesenné a zimné. v zime je polrok a žiaci sa musia dobre učiť kvôli známkam na koncoročné vysvedčenie.

Adam, Miloš, Kiko Š., 4. roč.

ŠKOLA

Naša škola je pekná. Rád chodím do nej. Máme tu aj dobrých žiakov, ale aj zlých. Na hodine musíme byť dobrí. Nemôžeme vykrikovať, ale musíme sa na hodine hlásiť. Keď ide niekto okolo, vidí, že ju máme vyzdobenú. Naša triedna pani učiteľka sa volá Monika Roháčková. Učí nás aj pani učiteľka Anna Juríková. Pani vychovávateľky sa volajú Jarmila Kippel a Dáša Filipová. Ja mám našu školu rád.

Lukáš Šicko

JA SOM SA NAZDALA

Ja som sa nazdala, že sa pole mračí, a to sa milému začerneli oči.

Ja som sa nazdala, že pole horelo, a to sa milému líčko červenelo.

Ja som sa nazdala, že sa pole blýska, a to si môj milý pištoľ v ruke stíska.

Ja som sa nazdala, že húska letela, a to sa milému košielka belela.

Ja som sa nazdala, že sa pole trasie, a to môj najmilší krdeľ oviec pasie.

Ja som sa nazdala, že od tej krásy, česala som môjmu milému vlasy.

Ja som sa nazdala, že je vonku kľúčik, ale to bol môjho milého klobúčik.

Ja som sa nazdala, že sú vonku mamičky, lenže oni umývali milému čižmičky.

Ja som sa nazdala, že je vonku rosa, a to som ja utekala s mojím milým bosá.

Ja som sa nazdala, že to bola maska, lenže pod tou maskou bola moja láska.

Ja som sa nazdala, že ho milujem, že mu od tej lásky srdiečko darujem.

Ja som sa nazdala, že idem na plavbu, lenže to som mala s mojím milým svadbou.

Vierka Heráková, 4. roč.

NAŠA ŠKOLA

Naša škola je pekná.

Rád sa v nej učím.

Na hodinách musíme byť dobrí.

V škole máme dobré hry.

Naša škola je zvonku vždy vyzdobená.

Naša riaditeľka sa volá Monika Roháčková.

V tejto škole sú aj vychovávateľky.

Sú tu aj zlí žiaci. Mne sa škola páči.

Tomáš Šicko

ŠKOLA JE KRÁSNA

V škole sa nemá biť a ubližovať spolužiakom.

Na Veľkú noc je šibačka.

V lete sú najlepšie prázdniny. Zas v jeseni sa púšťajú šarkany a sú prázdniny. V zime sú tiež prázdniny, ale je aj Mikuláš, aj Ježiško. A tak to chodí dookola. Blížia sa jarné prázdniny. Potom sú letné, jesenné a zimné. v zime je polrok a žiaci sa musia dobre učiť kvôli známkam na koncoročné vysvedčenie.

Adam, Miloš, Kiko Š., 4. roč.

ŠKOLA

Naša škola je pekná. Rád chodím do nej. Máme tu aj dobrých žiakov, ale aj zlých. Na hodine musíme byť dobrí. Nemôžeme vykrikovať, ale musíme sa na hodine hlásiť. Keď ide niekto okolo, vidí, že ju máme vyzdobenú. Naša triedna pani učiteľka sa volá Monika Roháčková. Učí nás aj pani učiteľka Anna Juríková. Pani vychovávateľky sa volajú Jarmila Kippel a Dáša Filipová. Ja mám našu školu rád.

Lukáš Šicko

POĎAKOVANIE

Za prácu riaditeľky Základnej školy v roku 2007 patrí pani Mgr. Zdenke Margetinovej, ktorá od 1. januára 2008 zmenila zamestnanie a opustila našu školu.

Ing. Miroslav Borcovan, starosta obce

Dôležité upozornenie k používaniu čipovej karty k vývozu komunálneho odpadu

Mnohí naši občania si doposiaľ neuvedomili podstatný rozdiel medzi používaním žetónov v minulosti a používaním čipovej karty v súčasnosti.

Čipová karta slúži len k identifikácii konkrétnej osoby – domácnosti, ktorá potrebuje odviesť odpadovú nádobu, alebo sa v budúcnosti zúčastňuje separovaného zberu. Má vnútri seba zakódované číslo, podľa ktorého je vedená evidencia v počítačovom systéme na obecnom úrade i v systéme zberového vozidla. Jej stratu treba okamžite nahlásiť na obecnom úrade, kde sa vyradí z evidencie a stáva sa nepoužiteľná. Jej stratu je možné nahradiť zakúpením novej čipovej karty a jej zaevidovaním do počítačového systému za 100,- Sk na OcÚ. Po jej zavesení na smetnú nádobu, osádka smetnú nádobu vyvezie a systém vyvezenia automaticky zaznamená počet vyvezení od konkrétnej osoby- domácnosti. Čipovú kartu osádka neberie ani nezvesuje, ale vždy ostáva trvalo u osoby - domácnosti, ktorá je platcom miestnej dane za odvoz a likvidáciu odpadu. Predpokladá sa, že každý zaplatí miestnu daň - základný poplatok za odvoz a likvidáciu tuhého komunálneho odpadu. Tento je diferencovaný podľa počtu minimálnych vývozov i veľkosti smetnej nádoby.

Treba si uvedomiť, že miestnu daň – základný poplatok za odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu, uhrádza obci každá osoba s trvalým pobytom v Kálnici, právnická osoba, vlastník nehnuteľnosti, chalupy alebo chaty v Kálnici. V základnom poplatku má možnosť vývozu troch smetných nádob v roku 2008, pokiaľ nemusí ako právnická osoba dodržiavať 2- týždenný interval vývozu. Táto možnosť do ďalšieho

roka pri nevyužití sa neprenáša. Väčšie množstvo vývozov si musí každý doplatiť.

Základný poplatok na 1 osobu činí 240,- Sk. /je podstatne nižší ako v okolitých obciach/.

Pre názornosť uvádzam príklad: v domácnosti bývajú 4 osoby, domácnosť zaplatí základný poplatok vo výške 240,- Sk x 4 t.j. 960,- Sk a v rámci tejto platby môžeme vyvieť 4x3 vývozy = 12 smetných 110 l nádob. U právnických osôb, u ktorých sú k dispozícii 1100 l kontajnery to činí 3 vývozy x 800,- Sk = 2.400,-Sk. U právnických osôb s pravidelným 2-týždenným intervalom vývozu a používaním 110 l smetnej nádoby to činí 26 vývozov x 80,- Sk = 2.080,- Sk. Chatári platia jednotne 660,- Sk za chatu ročne. Ak je potrebné odviesť väčšie množstvo odpadu a tento sa nezmestí do smetnej nádoby je ešte možnosť dokúpiť si na obecnom úrade nenávratné plastové vrecia hnedé z potlačou uzatvárateľné, ktoré sa do limitu nezapočítavajú v cene 60,-Sk za kus a ktoré osádka i bez zavesenia čipovej karty pri vývoze zoberie.

V prípade že osoba, domácnosť, vyčerpali možnosť vývozu predplateného počtu smetných nádob v príslušnom roku, na túto skutočnosť budú zo strany OcÚ upozornení a smetné nádoby sa im vyvezú až po doplatení si ďalšej potreby vývozu na obecnom úrade.

Do konca roku s každou domácnosťou i právnickou osobou budeme uzatvárať zmluvu o spôsobe vývozu komunálneho odpadu, v ktorej uvedieme i spôsob informovania o stave vývozu.

Ing. Miroslav Borcovan, starosta obce

Mrzia nás rozbité cesty a nemuseli by, keby...

kamionisti, i napriek upozorneniu rešpektovali zákaz parkovania v obci, nedochádzalo by k takému poškodzovaniu miestnych komunikácií ako je teraz.

Spoločenská rubrika 1-3/08

Narodili sa:

Patrik Hornáček, Matúš Šutovský, Andrej Nagy

Uzavreli manželstvo:

Dalibor Šicko – Lenka Romančíková /október 2007
Vladimír Šimka – Lubica Hložková / december 2007
Luboslav Batka – Miroslava Uherčíková / marec 2008

Blahoželáme:

50 rokov - Milan Valovič, Anna Kubišová, Zuzana Hladká, Jolana Labancová, Alena Pavlechová, Viera Gajdošechová, Anna Maňová, Ján Maňo, Ján Kadlečík
60 rokov - Ivan Barinych, Emília Dovinová, Emília Pašková
70 rokov - Zuzana Rošková, Stanislav Urban, Anna Valovičová
80 rokov - Margita Hladká, Mária Mullerová, Emília Hrušovská

Rozlúčili sme sa:

Ján Barinych, Ján Filip, Dušan Kukuča, Ján Masár, Rudolf Kubiš, Zuzana Šicková, Rudolf Šicko

Spomienka na Dušana Kukuču

Bol to jeden naoko obyčajný deň. Bolo treba niečo robiť. Konečne prišla faktúra za elektrinu. Štvrtok, 24. januára 2008. V banke v Novom Meste nad Váhom som sa nemohla ani hnevať. Môj problematický klient vybral všetky peniaze, nebolo za čo zaplatiť ani elektrinu, ani splátky. Bolo mi to ľúto, ale nedalo sa nič robiť, sám si zablokoval cestu do ďalšieho života. Ešte v ten deň volám s jeho sestrou a dozvedám sa veci vlastne úplne výnimočné. Nechodievala k bratovi, veď aj načo, nedalo sa s ním rozumne hovoriť a vždy si robil po svojom. Ale dnes išla. A našla brata na zemi, v bezvedomí. Keby neprišla, možno by nevydržal do druhého dňa. Sestra Emília urobila, čo bolo v jej silách, zavolala záchranku, brata previezli do nemocnice, dokonca aj na CT do Trenčína. Bol vzhľadom na svoj zdravotný stav v poriadku a napriek jej prosbám ho nakoniec doviezli domov, do domu na okraji Kálnice. Bol slabo oblečený a ktovie ako to bolo s jedlom a pitím. Lebo na druhý deň dodýchal. Sám. Bol piatok, 25. januára 2008. Zomrel vtedy, keď sa mu už nedalo pomôcť. Prestával zvládať život na tomto svete. Človek, ktorý ma posledného trištvrte roka zamestnával takmer denne, najmä od leta. Povieme si, že pokazil, čo sa dalo, že robil veci tak, ako nemal, že nevedel nájsť pre seba výhodnejší spôsob života... Nikto by s ním nemenil. Je to pravda. Ale on tu nebol pre to, aby sme ho nasledovali. On mal slúžiť pre nás, aby sme našli v sebe dostatok odvahy prejavíť sa voči nemu ľudsky, vnímať iba toho človeka, akým bol vo svojom vnútri, vo svojej podstate, a nie jeho zanedbaný zovňajšok či oslabenú myseľ. Cez neho sme dostávali lekcie z charitas - kresťanskej lásky. A mnohí sme chodili k nemu do školy!

Nezabudneme. Jeho chudá postava na bicykli v oblečení, ktoré silne pripomínalo uniformy rozličného pôvodu, bude ešte dlho prechádzať kálnickými ulicami. Žije v príbehu, ktorý sám o sebe vytvoril - on, rozprávač s veľkou fantáziou.

S Dušanom Kukučom sme sa rozlúčili v pondelok, 28. januára 2008, o 15.30 hodine občianskym pohrebom. Poďakovanie patrí všetkým, ktorí sa pripojili.

Dana Badžgoňová

V skratke zo športu

- Dňa 8.2.2008 bolo pri príležitosti 25. výročia Osemročného športového gymnázia v Trenčíne vyhlásených 10 najlepších športovcov školy a zároveň i najúspešnejších športovcov TJ Slávia ŠŠ Trenčín za rok 2007. Medzi ocenenými bol i náš člen Martin Benák, ktorý sa umiestnil na 6. mieste za úspešnú reprezentáciu školy a Slovenskej republiky na medzinárodných podujatiach. Ocenenie prevzal z rúk Pavla Sedláčka - predsedu samosprávneho kraja Trenčín.

- Dňa 16.2.2008 sa na Halových majstrovstvách Slovenska v behu na 60 m cez prekážky v kategórii žiakov do 15 rokov umiestnil na 2. mieste náš Matúš Gašpar - za 8, 87 sek., čím si vytvoril osobný rekord.

- Všetkým chlapcom ďakujeme za úspešnú reprezentáciu našej TJ Zavažan a obce Kálnica.

Dušan Filip

Počítačový kurz

Základná škola s materskou školou Kálnica usporiada počítačový kurz pre začiatočníkov v počítačovej učebni základnej školy pod vedením p. Valoviča. Skupina /maximálne 10 ľudí/ sa bude stretávať každý utorok a štvrtok od 17.00 hod. do 19.00 hod. Celkový počet absolvovaných hodín bude 20.

Poplatok za kurz je 1.000 Sk na osobu. Termín začiatku kurzu bude presne stanovený podľa počtu nahlásených záujemcov.

Zájemcovia sa môžu hlásiť na tel. čísle: 032/ 77 98836, alebo priamo v základnej škole u p. Mgr. Roháčkovej.

Vážení spoluobčania,

Slovenská pošta, a.s. v spolupráci s Poštovou bankou, a.s. Vám predstavujú novinku: jednoduchú účelovú pôžičku na krajšie bývanie, ktorú môžete použiť napríklad na výmenu okien, opravu strechy alebo na výmenu bytového jadra.

Pôžičku na bývanie získate na našej pošte:

- bez dokladovania príjmu,
- bez ručiteľov,
- bez založenia nehnuteľnosti

O pôžičku môže požiadať aj žiadateľ, ktorý pracuje v Českej republike alebo v Maďarsku.

Kontaktujte svojho doručovateľa alebo navštívte poštu ešte dnes!!!

Kálnické ozveny - noviny obyvateľov obce Kálnica. Vydáva Obecny úrad Kálnica, tel. (032) 7798832, e-mail: obec.kalnica@naex.sk. Vychádza vo vydavateľstve DELTA, Jirí Foldyna, Trenčianska Teplá, tel.: 0905/259315, e-mail: delta@ismo.sk. Registrácia: OÚ Trenčín, č. 07-456/93 RK. Uzávierka do ďalšieho čísla je 15. júla 2008. © DELTA

Naši stolní tenisti opäť úspešní

Už po štvrtýkrát v „Tombe“ v Hrádku, sa uskutočnil medziobecný turnaj nášho mikroregiónu Beckov-Zelená Voda-Bezovec. Z jedenásť obcí mikroregiónu sa turnaja zúčastnilo osem obcí a každú reprezentovalo jedno družstvo. Tú našu v zložení: Libor Lintner, Roman Janega, Erik Kukučka, Erik Šicko, Miloš Trgo.

V kvalitnej, stále vzrastajúcej konkurencii a neustále sa zlepšujúcej organizácii i obsadeniu už tradičného turnaja, naše družstvo získalo 1. miesto reprezentované krásnym pohárom mikroregiónu, pred družstvom Beckova a družstvom Lúky.

Za úspešnú a disciplinovanú reprezentáciu našej obce im patrí úprimné poďakovanie a blahoželanie.

Zvlášť cenné je to, že v rámci vytvoreného stolno-tenisového oddielu TJ Zavažan, vyrastá i mladšia generácia, ktorá v budúcnosti bude mať príležitosť ukázať, čo v zdravom zápelení obcí dokáže.

Mimoriadne uznanie patrí Liborovi Lintnerovi, t.č. už vodičovi kamiónu, ktorý si nielenže našiel čas dať dohromady družstvo, ale i inicioval výrobu pekných, jednotných tri-

čiek TJ Zavažan s logom obce, ktoré sa už stávajú samozrejmosťou i v susedných obciach. Som preto veľmi rád, že jeho snaha, s podporou TJ i obce, o prevádzkovanie stol-

notenisovej herne a podchytenie mladých i takýmto činom sa úspešne naplňa.

Ing. Miroslav Borcovan, starosta obce

Rozpis futbalových súťaží TJ Zavažan Kálnica

Muži – jar 2008 - MO

kolo	Dátum:	Čas:	Zápas:	Odchod autobusu
20.	13.4.08N	15,30	Kálnica – Klúčové	
21.	20.4.08N	10,30	Chocholná-Velčice - Kálnica	Os.autá 09,15
22.	26.4.08S	16,00	Kálnica – Soblahov	
15.	01.5.08Š	16,30	Kálnica – Horná Súča	
23.	03.5.08S	16,30	Kálnica – Stará Turá	
24.	10.5.08S	16,30	Trenčianska Turná - Kálnica	15,30
25.	17.5.08S	17,00	Kálnica – Trenčianska Teplá	
26.	25.5.08N	10,30	Veľká Hradná - Kálnica	09,00
27.	31.5.08S	17,00	Kálnica - Čachtice	
28.	08.6.08N	17,00	Dubodiel- Kálnica	15,30
29.	15.6.08N	17,00	Kálnica – Horné Srnie	
30.	22.6.08N	17,00	Horná Súča - Kálnica	15,30

Dorast – jar 2008 - MO

20.	13.4.08N	12,30	Kálnica - Ľuborča	
21.	20.4.08N	13,30	Částkovce - Kálnica	12,30
22.	26.4.08S	13,00	Kálnica – Zamarovce	
15.	01.5.08Š	13,30	Kálnica - Dubodiel	
23.	03.5.08S	16,30	Omšenie - Kálnica	15,30
24.	11.5.08N	14,00	Kálnica - Soblahov	
25.	18.5.08N	14,30	Podolie - Kálnica	Os.autá 13,30
26.	25.5.08N	14,30	Kálnica – Trenčianska Turná	
27.	31.5.08S	14,00	Kálnica – Trenčianske Jastrabie	
28.	07.6.08S	14,00	TTS Trenčín - Kálnica	13,00
29.	15.6.08N	14,00	Kálnica - Čachtice	
30.	22.6.08N	14,00	Dubodiel – Kálnica	Os.autá 12,45

Domáce zápasy dorastu - v spoločnom hracom dni s mužmi - začínajú 3 hod. pred začiatkom zápasu mužov. Ostatné zápasy v úradnom hracom čase dorastu.

Dušan Filip, predseda TJ Zavažan